

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, Z. Ú., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

MĚKKÉ TERORISTICKÉ CÍLE A JEJICH OCHRANA

Autor práce:	Aleš Kodajek, DiS.
Studijní obor:	Bezpečnostně právní činnost ve veřejné správě
Forma studia:	kombinovaná
Vedoucí práce:	doc. Ing. Štefan Danics, Ph.D
Katedra:	Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

2018

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v této práci.

Souhlasím, aby práce byla uložena v knihovně Vysoké školy evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích a zpřístupněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění.

.....

PODĚKOVÁNÍ

Děkuji za cenné rady, podněty a připomínky vedoucímu práce doc. Ing. Štefanovi Danicsovi, Ph.D. při zpracování této bakalářské práce. Dále bych chtěl poděkovat mé rodině, především za jejich trpělivost a svým blízkým, za jejich podporu. Nerad bych zapomněl poděkovat zaměstnancům oslovených hotelů, kteří mi věnovali ochotně svůj čas a pomohli mi tím provést nezbytné šetření pro účely této práce.

ABSTRAKT

KODAJEK, A. *Měkké teroristické cíle a jejich ochrana*: bakalářská práce. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2018. 58 s. Vedoucí bakalářské práce: doc. Ing. Štefan Danics, Ph.D.

Klíčová slova: Terorismus, měkké cíle, tvrdé cíle, atraktivita (měkkých cílů), riziko, bezpečnostní systém

Bakalářská práce (dále jen „práce“) pojednává o současném stavu na poli ochrany měkkých cílů v České republice a na základě dotazovaného šetření zjišťuje aktuální stav přístupu hotelů, jako měkkých cílů k této problematice. Nejprve je práce ve své první části zaměřena na teoretické objasnění termínu terorismus, především s poukazem na problém s přijetím jednotné definice tohoto problému. Následně vymezuje hranice mezi termíny měkké a tvrdé cíle a analyzuje jakým způsobem je v současné době přistupováno k ochraně měkkých cílů a to především v České republice. Druhá polovina práce pomocí šetření seznamuje se skutečným pojetím ochrany měkkých cílů v praxi. Se zaměřením na danou kategorii měkkých cílů, jakožto hotelů v lázeňské části města Karlovy Vary, které bylo vytipováno za nejrizikovější oblast ve vztahu k terorismu v Karlovarském kraji, a to zejména během pořádání největší kulturní akce v tomto kraji, Mezinárodního filmového festivalu (dále jen „MFF“). Budou analyzovány nedostatky v pojetí ochrany měkkých cílů a stanoveny návrhy na zlepšení.

ABSTRACT

KODAJEK, A.. *Terrorist Soft Targets and their Protection*: Bachelor thesis. České Budějovice: The College of European and Regional Studies, 2018. 58 p. Supervisor: doc. Ing. Štefan Danics, Ph.D

Key words: Terrorism, soft targets, hard targets, attractiveness of soft targets, risk, security systém

The bachelor thesis deals with the current situation in the field of protection of soft targets in the Czech Republic and, on the basis of the survey, it examines the current state of access of hotels as soft targets to this issue. First, the work in its first part is focused on the theoretical clarification of the term terrorism, especially with reference to and the problem of adopting a unified definition of this problem. It then defines the boundaries between the terms soft and hard targets and analyzes the way in which protection of soft targets is currently being implemented, especially in the Czech Republic. With the second half of the survey we will get acquainted with the real concept of protection of soft targets in practice, focusing on the category of soft targets and hotels in the spa area of Karlovy Vary as the most risky area in relation to terrorism in the Karlovy Vary region, in connection with the organization of the biggest cultural event in this region of the International Film Festival. We will analyze shortcomings in the concept of protecting soft targets and set out proposals for improvement.

Obsah

Úvod	8
1 Cíle a Metodika	10
2 Vybrané projevy terorismu	11
2.1.1 Výčet nejznámějších teroristických útoků novodobé historie	11
2.2.....Co lze z uvedených útoků vyčíst?	15
3 Vymezení minimální definice terorismu	16
3.1.....Definice terorismu a pracovní minimální definice	17
3.2.....Typologie terorismu	18
3.2.1 Odlišení terorismu od klasického vedení boje	21
4 Rozdíl mezi měkkými a tvrdými teroristickými cíli	26
4.1.....Měkké cíle	26
4.1.1 Stručná charakteristika vybraných měkkých cílů	27
4.1.2 Členění měkkých cílů dle délky jejich trvání:.....	30
4.2.....Tvrdé teroristické cíle.....	30
4.3.....Vztah kritické infrastruktury k měkkým cílům	31
4.4.....Crowded places	31
5 Ochrana měkkých cílů v ČR	33
5.1.....ČR jako teroristicky zajímavá destinace	33
5.2.....Pojetí ochrany měkkých cílů	35
5.2.1 Postup při zabezpečení měkkých cílů	36
6 Měkké teroristické cíle a jejich ochrana	43
6.1.....Hotel Kolonáda.....	44
6.2.....Hotel Windsor	47
6.3.....Hotel Royal Regent	50
6.4.....Hotel Vienna House Dvořák	52
6.5.....Hotel Růže (společně s hotelem Malta)	54
6.6.....Hotel Humboldt	57
6.7.....Shrnutí provedeného šetření	59
6.8.....Shrnutí nedostatků ochrany měkkých cílů a návrh na minimalizaci těchto nedostatků.....	62
ZÁVĚR	64

Seznam použitých zdrojů	66
Seznam užitých zkratk.....	70
Seznam obrázků.....	71

Úvod

Terorismus je jev typický pro 21. století, dennodenně je tento pojem skloňován v médiích napříč celým světem. Jde o problém celého světa a to i přesto, že byly zasaženy jen některé ze zemí. Tím, že je dnešní svět otevřenější, hranice mezi státy ztrácejí svůj význam, rozvíjí se nové technologie, doprava aj., vnímá riziko spojené s terorismem každý stát i jeho obyvatelé (bez ohledu na to, zda se již dotkl dané země či nikoliv). Terorismus v současné době nabývá na svém významu, rozsahu a zároveň dochází ke zvyšování jeho dopadu na společnost. Lidé se cítí ohroženi i v místech, kde se dříve cítili v bezpečí. Přemýšlením nad možnou hrozbou teroristického útoku dochází čím dál častěji k ovlivnění plánované zahraniční cesty. Hrozba teroristického útoku se týká všech zemí, všech měst a míst, nelze předem kalkulovat s tím, kde teroristé zaútočí příště a předpokládat, že se bude útok opakovat na stejných místech.

Prameny vzniku terorismu sahají až do dávné historie, nejde o novinku dnešní doby. Dříve bylo cílem zbavit se panovníků, zviditelnit se nebo snaha o ovlivnění politické situace v zemi. S vývojem moderních technologií se stejně tak vyvíjel i terorismus a je každodenní součástí civilizované moderní společnosti. Právě moderní společnost dává teroristům podněty a možnost zasáhnout tím, že se v každém větším městě budují velká obchodní centra, která jsou pro teroristy atraktivním cílem. Stejně atraktivní jsou velké kulturní akce, významné části města nebo také hotely a restaurace. Teroristické útoky páchají především skupiny, zřídka kdy jednotlivci, jejich cílem je zpravidla prosazení vlastních zájmů, škodit světu, vystrašit lid a vydírat prostřednictvím strachu.

Pro úspěšný boj s fenoménem terorismu bylo nezbytné uvědomit si, že možnost ovlivnit tento globální problém lze jen za předpokladu, že budou jednotlivé země vzájemně spolupracovat. Do boje s teroristy je zapojena i Česká republika, jakožto člen Severoatlantické aliance a Evropské unie. Díky tomu má ČR možnost ovlivnit strategii zaměřenou na boj proti terorismu a to i přesto, že sama nevyniká rozsáhlou armádou.

Tato bakalářská práce objasňuje pojem terorismus, vymezuje nejvýznamnější útoky v historii terorismu a na základě zjištěných informací vymezuje charakteristiku terorismu. Poté se zaměřuje na upřesnění rozdílu mezi válkou, guerillou a samotným

terorismem. Dále se práce zabývá rozdílem mezi měkkými, tvrdými teroristickými cíli a způsoby, jakými lze ochránit měkké teroristické cíle v ČR.

Práce pojednává o současném pojetí hotelů v lázeňské zóně v Karlových Varech, jakožto potencionálních měkkých cílů, které jsou hodnoceny nejprve z hlediska současného stavu bezpečnostního systému a poté z hlediska připravenosti na potencionální hrozbu teroristického útoku. Tato oblast byla vybrána z důvodu blízkého bydliště autora práce s přihlédnutím na fakt, že v této lokalitě je pořádán každoročně Mezinárodní filmový festival, což může zvyšovat i zájem pachatelů teroristických činů. V závěru je uvedeno shrnutí zjištěných skutečností a z toho plynoucí návrhy na zlepšení bezpečnostní situace v těchto hotelích.

1 Cíle a Metodika

Práce bude vedena formou praxeologického vhledu, při kterém budou čtenářům postupně objasňovány důležité základní pojmy ve vztahu terorismu, měkkých a tvrdých cílů a poté bude nastíněno samotné pojetí ochrany těchto cílů v ČR. V této problematice je zásadní problém s určením jednotného vymezení definice terorismu. Na základě zjištěných informací o tomto fenoménu, s pohledem do vybraných projevů terorismu, bude také provedena komparace ve vztahu války a guerilly. Na základě načerpaných informací v první části práce, které bude směřovat k základní charakteristice pojmu terorismus, bude následně přistoupeno k dotazníkovému šetření ve vztahu funkčnosti ochrany měkkých cílů, během čehož budou hodnoceny i dílčí faktory ovlivňující současné vnímání rizika terorismu v ČR. Konkrétní cílovou skupinou, na které se bude zjišťovat připravenost, budou tvořit hotelové komplexy v lázeňské zóně krajského města Karlovarského kraje, tedy v Karlových Varech. Jedná se o místo, které svým charakterem a prostorem, v němž se každoročně koná Mezinárodní filmový festival, splňuje značná bezpečnostní rizika, pro zkoumaný předmět této práce. Dotazníkové šetření bude probíhat formou řízeného pohovoru s předem sestavenými otázkami, na které budou dotazovány osoby, zodpovědné za nastavení bezpečnostního systému daného hotelu.

Jedním ze sledovaných jevů, bude analyzování pojetí ochrany hotelů v uvedené oblasti, ve vztahu k páchání jednotlivých druhů teroristických akcí. Dalším jevem, bude analyzovat, možné nedostatky v nastavení ochrany měkkých cílů a vytvořit vhodná řešení pro jejich nejúčinnější potlačení.

Prvotním cílem je tedy vyzpozorovat, zda přístup ze strany státního aparátu v problematice ochrany těchto cílů je dostačující.

Druhotným cílem je také zjistit, zda v případě, že přístup ze strany státu bude dostačující, nenarazí na možnou lhostejnost nebo nezodpovědnost ze strany těchto objektů vůči možným hrozbám. Je pravděpodobné, že napadení jakéhokoliv terče uvnitř hranic ČR, je ze strany možných cílů podceňovanou záležitostí.

2 Vybrané projevy terorismu

Pod pojmem terorismus se neskrývá jednoznačné vymezení druhu činnosti ale široká škála různých projevů lidského konání. Na celém světě existuje nespočet teroristických organizací, které se od sebe odlišují svou strukturou, motivy, cíli, způsoby a historickým vývojem. S opravdu minimálním exkurzem do historie, lze totiž zjistit, že způsoby teroristických činů jsou prakticky spojeny s hranicí fantazie pachatelů - teroristů.

2.1.1 Výčet nejznámějších teroristických útoků novodobé historie

Terorismus při olympijských hrách v Mnichově 1972 (5. září 1972)

Brzy ráno, před východem slunce, vtrhlo do olympijské vesničky 8 ozbrojených útočníků. Tito útočníci vstoupili do ubytovny izraelských sportovců. Jednalo se o Palestince hlásící se k teroristické organizaci Černé září. Ozbrojencům se podařilo 2 sportovce zastřelit na místě, 9 rukojmích zadržovali přímo v budově a dalším sportovcům se podařilo z budovy utéct. Teroristé požadovali propuštění 200 palestinských radikálů vězněných v Izraeli. Únosci i s rukojmími odletěli z vesničky vrtulníky na letiště, kde došlo k přestřelce mezi německou policií a teroristy. Následkem bylo usmrcení všech 9ti sportovců, 5ti teroristů a jednoho odstřelovače německé policie. Tyto události vedli v mnoha zemích k rychlému vytváření speciálních protiteroristických jednotek, tvořených především z perfektně vycvičených specialistů.

Počet obětí: 12 mrtvých

Způsob útoku: braní rukojmí, střelné zbraně, ruční granáty ¹

Útok sarinem v tokijském metru (20. března 1995)

Dne 20. března 1995 použila náboženská sekta Óm šinrikjó ve vagónech tokijského metra bojovou látku - nečistý 30% sarin. Útok proběhl v celkem pěti stanicích - Očanomizu, Šin Očanomizu, Akihabara, Jocuja a Ebisu. Bojová látka byla ukryta v igelitových balíčkách, které členové sekty propíchlali naostřenými hroty deštníků, načež látka začala vytékat. Látka se vzhledem ke své těkavosti začala vypařovat do ovzduší. Dle dostupných informací, které se často rozcházejí, bylo během

¹ POLEDNE, Aleš V. Největší teroristické akce moderní doby: - od Sarajeva k 11. září. Praha: Levné knihy KMa, 2002. ISBN 80-7309-094-5. str. 100

tohoto útoku usmrceno 13 osob a dalších 5 500 se sarinem přiotrávilo. Mnozí z nich dodnes trpí doživotními následky. Obětí mohlo být daleko více, kdyby bylo užito 100% sarinu. Ten oproti užitému nezapáchá a je několikanásobně silnější. Zajímavostí tohoto útoku je, že byla poprvé v historii terorismu užita na místo výbušniny chemická zbraň.

Počet obětí: 13 mrtvých, 5 500 zraněno

Způsob útoku: použití biologické zbraně (plyn)²

Útok na WTC v New Yorku

– zlomový bod v novodobém terorismu (11. září 2001)

Zlomem a vrcholem teroristických akcí byl druhý útok na Světové obchodní centrum v New Yorku a ve Washingtonu 11. září 2001. Tento útok je připisován teroristické organizaci Al-Kajda. Útok byl proveden sériemi menších koordinovaných útoků pomocí únosů čtyř dopravních letadel na komerčních linkách společností American Airlines a United Airlines. Dvě z nich narazila do věží Světového obchodního centra v New Yorku, tím usmrtila všechny pasažéry na palubách obou letadel a další osoby nacházející se uvnitř budov. Obě zasažené budovy se následkem vzniklého požáru do dvou hodin sesunuly k zemi, díky tomu zničily několik budov ve svém bezprostředním okolí a další poškodily. Třetí z unesených letadel narazilo do Pentagonu, sídla Ministerstva obrany USA v hlavním městě USA, Washingtonu, D. C. Čtvrté letadlo se zřítilo poblíž města Shanksville v Pensylvánii. Podle dostupných údajů mělo i čtvrté letadlo mířit na Washington, D. C. a spekuluje se, že cílem bylo zasáhnout Bílý dům anebo americký Kapitol. Útoky si vyžádaly celkem 2 977 mrtvých (nepočítaje sebevražedné atentátníky). Jen v newyorském Světovém obchodním středisku (WTC) zahynulo, kromě 147 rukojmích a 10 únosců ve dvou havarovaných letadlech, 2 606 obětí.

Počet obětí: 2 977 mrtvých, zraněných neuvedeno

Způsob útoku: únos dopravních prostředků a jejich následné užití jako zbraně³

2 POLEDNE, Aleš V. Největší teroristické akce moderní doby: - od Sarajeva k 11. září. Praha: Levné knihy KMa, 2002. ISBN 80-7309-094-5 str. 83

³ ČTK. Fakta a čísla o útoku na USA z 11. září 2001 [online]. Týden, 1111, 1 [cit. 2018-03-20]. Dostupné z: http://www.tyden.cz/rubriky/zahranici/amerika/fakta-a-cisla-o-utoku-na-usa-z-11-zari-2001_211704.html

Teroristický útok na vlaky v Madridu

(11. března 2004)

Čtvrtečního rána 11. března 2004, těsně po půl osmé ráno, byl proveden útok na celkem čtyři vlaky na madridském nádraží Atocha a v madridských stanicích El Pozo a Santa Eugenia. Útočníci nastražili do vlakových soustav celkem 13 bomb dynamitu značky Goma-2 Eco, ukrytých ve sportovních taškách, které byly odpáleny na dálku pomocí mobilních telefonů. Výbuchy si vyžádali na 191 mrtvých a přes 1800 zraněných osob. Podle oficiálních závěrů jsou útoky po dlouhých vyšetřováních připisovány místním islámským radikálům, kteří neměli návaznost na Al-Kajdu.

Počet obětí: 191 mrtvých, 1800 zraněných

Způsob útoku: bombový útok na dopravní prostředek⁴

Masakr v Beslámské škole

(1. září 2004)

1. září 2004 vniklo celkem 32 čečenských islamistických separatistů do školy v Beslanu, městečku situovaném v Severní Osetii. Zde zajali celkem 1 200 žáků spolu s jejich rodiči. Všichni zajatci se museli vměstnat do školní tělocvičny, kde neměli jídlo, ani vodu. Ve škole byli rukojmí drženi po dobu tří dnů, kdy 3. září, přibližně kolem 13:00 došlo k několika explozím uvnitř tělocvičny a následnému vpádu ruských ozbrojených sil. Po této akci zbyl živý pouze jeden terorista, avšak zahynulo zde 334 rukojmích. Z toho 186 dětí, 10 příslušníků osvobozovacího komanda a dalších 783 lidí utrpělo zranění. Útok byl dílem islamisty Šamila Basajeva.

Počet obětí: 334 mrtvých, 783 zraněných

Způsob útoku: braní rukojmí, střelné zbraně, nastražené nálože⁵

Bombové útoky na bostonský maraton

(15. dubna 2013)

Každý rok se třetí pondělí v dubnu, na takzvaný Den patriotů, koná v americkém Bostonu maratonský závod. V roce 2013, přesněji 15. dubna, se tento závod stal terčem teroristického útoku dvou bratrů. Jednalo se o etnické čečenské přistěhovalce, Tamerlana a Džochara Carnajevovi, kteří od roku 2001 pobývali ve Spojených státech.

⁴ Přesně 911 dní po 11. září 2001 teroristé udeřili v Madridu. Česká televize [online]. 11. 3. 2009 [cit. 2018-04-05]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/archiv/1460844-presne-911-dni-po-11-zari-2001-teroriste-uderili-v-madridu>

⁵ DUCHOSLAV, Petr. Smrt přišla z lesa. Krvavý masakr ve škole v Beslanu nepřežilo 186 dětí. Securitymagazin [online].04. 09. 2017 [cit. 2018-04-05]. Dostupné z: <https://www.securitymagazin.cz/historie/smrt-prisla-z-lesa-krvavy-masakr-ve-skole-v-beslanu-neprezilo-186-deti-1404057260.html>

Tito útočníci umístili do prostorů cílové pásky dvě podomácku vyrobené bomby. Jednalo se o tlakové hrnce, které obsahovaly střelný prach a velké množství kovových ložisek, hřebíků a podobných předmětů. Takto připravenou bombu nechali až do výbuchu, uloženou v taškách v prostoru mezi diváky, ačkoliv z místa oba odešli. Při útoku došlo k usmrcení 3 osob a dalších 260 jich bylo většinou těžce zraněno. Pachatele se podařilo identifikovat na základě mnoha důkazů, převážně pomocí videozáznamů. O tomto útoku se uvádí, že je to druhý nejhorší teroristický útok na USA od 11. září 2001.

Počet obětí: 3 mrtví, 260 zraněných

Způsob útoku: bombový útok⁶

Série útoků v Paříži

(13. listopadu 2015)

Dne 13. listopadu roku 2015 se večerní hlavní město Francie stalo terčem několika teroristických útoků, které má na svědomí skupina útočníků hlásících se k teroristické organizaci Islámský stát (ISIS). Prvním z údajně šesti organizovaných útoků byl výbuch u fotbalového stadionu Stade de France, při probíhajícím přátelském utkání fotbalových reprezentací Francie a Německa, kde došlo ke dvěma explozím sebevražedných atentátníků. Následovala střelba útočníků z automatických pušek v ulicích Paříže, převážně do místních kaváren a barů. Poté se ještě ozvaly nejméně dvě exploze. Nejhorším činem tohoto večera byla střelba tří útočníků v hudebním klubu Bataclan. Útočníci stříleli do nic netušícího bezbranného davu fanoušků americké kapely Eagle of Deathmetals. Po tom, co pařížská policie vnikla do klubu, se útočníci následně odpálili. Výsledkem těchto útoků je na 130 mrtvých a na téměř 400 zraněných. Zajímavý je zde modus operandi. Kromě již klasických bombových útoků, zde bylo užito běžné střelby do bezbranných civilistů koncertovaných ve větších skupinách.

Počet obětí: 130 mrtvých, cca 400 zraněných

Způsob útoku: braní rukojmích, střelné zbraně, nastražené nálože, sebevražední atentátníci⁷

⁶ PLUHAŘ, Patrik. Útoky spících vlků na měkké cíle. Čtyři roky od teroristických útoků na Bostonský maraton. Securitymagazin [online]. 25.3.2017 [cit. 2018-04-17]. Dostupné z: <https://www.securitymagazin.cz/komentare/utoky-spících-vlku-na-mekke-cíle-čtyři-roky-od-teroristických-útoků-na-bostonský-maraton-1404055546.html>

⁷ HORÁKOVÁ, Kateřina. Dva roky od střelby v Bataclanu: teroristické útoky v Paříži v Evropě otevřely éru strachu. G.cz [online]. 13.11.2017 [cit. 2018-04-06]. Dostupné z: <http://g.cz/dva-roky-od-strelby-v-bataclanu-teroristické-útoky-v-paríži-v-evrope-otevřely-eru-strachu/#>

Teroristický útok v Nice

(14. července 2016)

Dne 14. července 2016 lidé v přímořském městě Nice oslavovali jeden z nejvýznamnějších státních svátků Francie, výročí dne pádu Bastily. V tom na Anglickou přímořskou promenádu vjel s 19 tunovým kamionem, přímo do davu oslavujícího zmíněné výročí, jednatřicetiletý Tunisán Mohamed Lahouaiej Bouhlel. Po zhruba dvoukilometrové jízdě byl zastřelen policejními jednotkami. Při tomto útoku zemřelo 86 lidí a dalších 430 bylo zraněno.

Počet obětí: 86 mrtvých, 430 zraněných

Způsob útoku: užití dopravního prostředku jako zbraně (car-ram)⁸

Teroristický útok na vánoční trhy v Berlíně

(19. prosince 2016)

O pět měsíců později se obdobný scénář odehrál v Německém hlavním městě Berlíně, kde najel třiadvacetiletý Tunisán Anis Amri s ukradeným kamionem do davu lidí na vánočních trzích. Trhy se odehrávaly na náměstí Breitscheidplatz v centru Berlína. Útok si vyžádal 12 obětí a dalších 70 lidí bylo zraněno. Útočníkovi se navíc podařilo z místa uprchnout, kdy byl následně 23. prosince zastřelen policejní hlídkou v městečku Sesto San Giovanni při běžné rutinní kontrole. Z pohledu České republiky je tento teroristický čin alarmující, a to ve vztahu vzdálenosti, tak i tím, že při něm zamřel občan českého státu. Jedná se o první českou oběť terorismu v Evropě.

Počet obětí: 12 mrtvých (1 občan ČR), přibližně 70 zraněných

Způsob útoku: užití dopravního prostředku jako zbraně (car-ram)⁹

2.2 Co lze z uvedených útoků vyčíst?

Je samozřejmé, že teroristických akcí bylo spácháno mnohem více, než je uvedeno výše, ale pro účely této práce bylo vybráno, s ohledem na svou povahu a zajímavost, jen několik z nich. Takové, u kterých lze spatřit různé způsoby páchaní nebo motivace. Zatímco například útok na tokijské metro byl uskutečněn z čistě náboženského přesvědčení náboženské sekty, v rámci jednoho státu, tedy pachatelé i

⁸ FAJNOR, Jakub. Teroristé budou zabíjet dál, říká expert rok po nejničivějším útoku autem v Nice. Lidovky.cz [online]. 14.6. 2017 [cit. 2018-04-04]. Dostupné z: https://www.lidovky.cz/radikalizaci-ridice-z-profese-odhalite-vezko-rika-expert-rok-po-nejnicivejsim-utoku-autem-gwb-/zpravy-svet.aspx?c=A170713_161045_ln_zahranici_fas

⁹ FAJNOR, Jakub. Kamion se šílenou rychlostí vřítel do davu lidí. Rok od teroristického útoku v Berlíně. Eurozpravy.cz [online]. 17.12. 2017 [cit. 2018-04-04]. Dostupné z: <http://zahranicni.eurozpravy.cz/eu/210110-kamion-se-silenou-rychlosti-vritil-do-davu-lidi-rok-od-teroristickeho-utoku-v-berline/>

oběti byli občané Japonska. Oproti tomu útoky v mnichově měli již charakter mezinárodní a s politickým podtextem. Teroristické akce začátkem poloviny 20. století byly páčány většinou obdobným způsobem jako útoky v Mnichově. V této době si teroristé vybírali přesně stanovené cíle, které měli určitý význam pro stranu oběti. Počátkem 80. let pak začal výrazně stoupat počet sebevražedných teroristických útoků. První teroristické sebevražedné útoky se objevily po vpádu Izraele do Libanonu v roce 1982. Rok na to došlo ke krvavému sebevražednému útoku na budovy jednotek mírových sil v Beirutu – zahynulo 241 amerických a 58 francouzských vojáků. Zlomovým bodem teroristických akcí byly bezpochyby útoky na světové obchodní centrum v New Yorku (2001). Silou jakou teroristé zaútočili na dvě výškové budovy plné lidí jako symbol manhattanského ostrova, jak útok dokázali perfektně zorganizovat, dosud v historii neměl obdoby. Tímto útokem se terorismus stal jedním z největších globálních problémů současnosti a celý svět vstoupil do boje proti této hrozbě. A to ať už aktivně – vysláním vojenských jednotek do zemí Blízkého Východu, kde mají své základny nejaktivnější organizace. Tak i pouhým přijímáním bezpečnostních opatření a změn v legislativě či potírání skupin již operujících v zemích terorismem ohrožených. Od této doby byl terorismus stále častěji páčán mimo území Asie a Afriky a zaměřoval se na bezbranné cíle – civilní obyvatelstvo. Od této zlomové události je možné zaregistrovat další vývoj způsobu páčání teroristických útoků. Teroristé se snaží v malých skupinách rozptýlených po celém světě, páchat co největší ztráty na lidských životech, již ale daleko častěji mnohem prostšími způsoby, než tomu bylo 11. září 2001. Lze uvést, že volí cestu nejmenšího odporu a vybírají si místa, na kterých se většinou shromažďuje velký počet nic netušící lidí, kteří nemají žádnou možnost ochrany. Důvod je jednoduchý, způsobit co možná největší ztráty na lidských životech, vysoké procento úspěchu, zanesení strachu do běžného života občanů. V současné době navíc také medializovat své činy a zaujmout tímto širokou veřejnost.

3 Vymezení minimální definice terorismu

Odpověď na otázku, co je to přesně terorismus, a jak se terorismus vymezuje, není jednotná. Každý zdroj nebo literatura, která se tímto jevem zabývá, vychází prakticky jen ze subjektivního názoru daného autora, který se tento problém snaží analyzovat. Snahu o to, jak vymezit terorismus, popsali ve své studii Alex Schmid a Albert Jongman. Oba autoři s použitím trocha hrubého přirovnání, ačkoliv nebudou

daleko od pravdy, uvedli: „že autoři v úsilí definovat terorismus vypsali téměř tolik inkoustu, kolik aktéři terorismu prolili krve“¹⁰. Schmidt a Jongman ve své knize „Political Terrorism“ dokázali nashromáždit 109 různých definic pojmu terorismus, které získali na základě ankety mezi předními světovými experty a akademiky.¹¹ Po přečtení několika definic, které autoři ve studii uvádějí, je možné dojít k závěru, že se většina z nich od sebe příliš neodlišuje. Záleží na tom, z jakého hlediska na ně autor konkrétní definice pohlíží. Objevují se ale také ty definice, které jsou v dosti kontroverzním rozporu. V současné době neexistuje jedna mezinárodně uznávaná definice terorismu, byť už je tento problém na světě dlouhou řádku let. Bez jednotné definice terorismu je následně složité formulovat mezinárodní smlouvy a konvence, tedy legální rámec pro potírání aktérů terorismu, stejně jako praktické strategie a taktické postupy boje proti nim. Nejasnou či příliš obecnou definicí terorismu navíc hrozí, že dojde ke zneužití pojmu v politickém boji.

3.1 Minimální definice terorismu a pracovní definice

V první řadě je třeba rozebrat samotný termín slova terorismus z hlediska etymologického. Samotný termín pochází z latinského slova *terror*, což v překladu do češtiny znamená strašný nebo hrozný. Terorismus v sobě tedy zahrnuje takové činnosti a metody, které vyvolávají pocity strachu a hrůzy. Podle mezinárodní encyklopedie terorismu vydané v roce 1997, bylo termínu poprvé užito ve čtrnáctém století ve francouzštině. První známé anglické užití bylo zaznamenáno v roce 1528, jeho autor však není znám. Zajímavé je, že význam a užití tohoto termínu je velmi dobře popsáno v knize od Machiavelliho „Vladaři“ z roku 1513, samotné označení terorismus, zde však užít není. Pojem „terorismus“ se ve smyslu bližším tomu dnešnímu poprvé objevilo v roce 1798 v dodatku ke Slovníku Francouzské akademie a v Britanice pocházející z roku 1799. Následně byla v roce 1980 v USA publikována definice terorismu, která se stala výchozím standardem pro posuzování a hodnocení teroristických činů a zní takto:

¹⁰ SOULEIMANOV, Emil a Mitchell A BELFER. Terorismus: pokus o porozumění. Vyd. 1. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2010. Sociologické aktuality. ISBN 978-80-7419-038-4. str. 32

¹¹ ŠEDIVÝ, Jiří. Nové paradigma terorismu. Mezinárodní politika. Praha, 2003, 1/2003(27), str. 4

„Terorismus je propočítané použití násilí nebo hrozby násilím, obvykle zaměřené proti nezúčastněným osobám, s cílem vyvolat strach, jehož prostřednictvím jsou dosahovány politické, náboženské nebo ideologické cíle.“¹²

S pohledem na další definici od Boaze Ganora, ve které je uvedené, že terorismus je *„úmyslné užití nebo hrozbu užití násilí proti civilistům nebo civilním cílům (targets) za účelem dosáhnout politických záměrů (aims).“¹³* V rámci této charakteristiky bylo zaměřeno na tři prvky, a to na násilný aktivismus, prvky s politickým záměrem, a posledním prvkem je zacílení na civilní cíle – osoby nebo objekty.

Oproti tomu Walter Laguel tvrdí, že nejvhodnější definicí je ta, kterou užívá Ministerstvo obrany Spojených států, ta zní: *„nezákonné použití nebo vyhrožování užitím síly či násilí proti jedincům nebo majetku za účelem přinutit a zastrašit vlády nebo společnosti, často se záměrem dosáhnout politických, náboženských nebo ideologických cílů (účelů - objectives).“¹⁴* Tím rozšiřuje definici Ganora o:

- 1) nezákonný násilný aktivismus,
- 2) s politickým, náboženským či ideologickým záměrem,
- 3) zacílený na civilní cíle – osoby nebo objekty.

Základem pokroku ve vymezení minimální definice, jak se jím tento obor nazývá je skutečnost, že se přistupuje k základním rysům terorismu, které se snaží tyto dílčí rysy co nejpřesněji konkretizovat, aby nedocházelo k nejasnostem při stanovení konkrétního útoku jako útoku teroristického. Avšak ze samotného hlediska vývoje terorismu, je zřejmé, že nejasností s určením minimální definice bude neustále přibývat.

3.2 Typologie terorismu

Správnou cestou před samotným vymezením definice je ovšem nutné také trochu přiblížit terorismus, a to z pohledu způsobu jeho páčání, motivací, či vztahem

¹² BRZYBOHATÝ, Marian. *Terorismus*. Praha: Police History, 1999. ISBN 80-902670-1-7, str. 11.

¹³ DANICS, Štefan a Leoš TUČEK. *Opravdu rozumíme současné epidemii sebevražedných teroristických útoků?: Pokus o systematizaci pojmu terorismus*. Vojenské rozhledy. Praha: Ministerstvo obrany České republiky, 2008, (2), str. 4

¹⁴ tamtéž, str. 5

pachatelů k obětem. Důležité je ovšem také oddělit terorismus od klasického způsobu vedení boje.

Pod pojmem terorismus se neskryvá jednoznačné vymezení druhu činnosti ale široká škála různých projevů lidského konání. Na celém světě existuje nespočet teroristických organizací, které se od sebe odlišují svou strukturou, motivy, cíli, způsoby a historickým vývojem.

V této části, se bude práce nadále zabývat samotným rozdělením terorismu. Podle výše uvedených příkladů lze od sebe tedy jednotlivé teroristické akce odlišit a to dle následujících hledisek, které se dále člení.

1. Z hlediska motivu aktérů, jenž k páchání těchto činů vede.

- politický terorismus,
- nepolitický terorismus, tento dále dělí na:
 - kriminální terorismus - teroristické akce provedené primárně za účelem získání osobních materiálních výhod
 - psychopatologický - teroristické akce provedené primárně kvůli psychickému sebeuspokojení¹⁵

V některých pramenech se uvádí, že i kriminální terorismus může být součástí politického terorismu a to hlavně z důvodu získání finančních prostředků skupiny. Co se týče nepolitické formy, k této postačí výše uvedené dělení.

Oproti tomu politický terorismus je značně složitější a rozděluje se do několika forem a druhů. Obecně lze politický terorismus popsat jako akce prováděné z kolektivních pohnutek bez hledání přímých materiálních výhod. Politický terorismus se dále člení:

- Z hlediska cílového teritoria:
 - vnitřní,
 - mezinárodní.
- Z hlediska charakteru aktéra terorismu:
 - státní,
 - nestátní (protistátní).
- Z hlediska vztahu aktérů terorismu:

¹⁵ Ministerstvo vnitra ČR: Typologie terorismu [online]. 2009 [cit. 2018-03-08]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/typologie-terorismu.aspx?q=Y2hudW09MQ%3d%3d>

- subverzivní terorismus (tj. terorismus zdola proti držitelům moci),
- represivní terorismu (tj. terorismus shora, od držitelů moci).
- Dále se politický terorismus dělí na:
 - Náboženský
 - Etnicko-separatistický
 - Ultralevicový
 - Ultrapracvicový
 - Anarchistický
 - Single-issue (monotematický či jednosložkový)
 - Vigilantistický (kterému jde o "právo a pořádek", který údajně není stát schopen zajistit, sem lze řadit například latinskoamerické "černé brigády", útočící proti bezdomovcům atd.)¹⁶

Jak již bylo zmíněno, na světě je několik set organizací, které využívají k páchání terorismu různých metod. Zvolená metoda útoku závisí na několika faktorech. Těmi může být cíl útoků, motivace útočníků, rozsah nebo cesta nejmenšího odporu pro dokončení útoku. Z historie je možné vyčíst různé projevy terorismu, některé v této práci ovšem ještě nezazněly. Jedná se především o klasické způsoby, které jsou alfou omegou většiny teroristických skupin. Tyto metody jsou spojeny s největšími úspěchy terorismu. V posledních letech se díky technologickému pokroku i tyto klasické metody stále více vyvíjejí, a tím se zvyšuje i možnost koordinace, rozsah útoků, ale i medializace. Na druhou stranu existují i moderní metody, v některých pramenech označovány za tzv. superterorismus. Moderní metody zatím nejsou tak časté, avšak hrozba a strach z útoků touto formou je stále větší. Je to dáno především zvyšující se radikalizací útočníků, ale i dostupností k novým technologiím. Moderní metody jsou schopny zasáhnout velkou cílovou oblast a tím několikanásobně zvýšit počet obětí či rozsah škod. Vzhledem k tomuto, je možné rozdělit terorismus:

2. Z hlediska způsobu jeho páchání

- Klasické metody terorismu
 - bombové útoky – proti civilním osobám a objektům,
 - únosy – lidí, dopravních prostředků,

¹⁶ Ministerstvo vnitra ČR: Typologie terorismu [online]. 2009 [cit. 2018-03-08]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/typologie-terorismu.aspx?q=Y2hudW09MQ%3d%3d>

- atentáty,
- braní rukojmích,
- popravy či vraždy,
- útoky nájezdem automobilu do většího počtu osob tzv. „car-ram“,
- střelba do náhodných osob
- Moderní metody terorismu
 - bioterismus – užití zbraní hromadného ničení (chemické, jaderné, biologické),
 - počítačový terorismus tzv. kyberterismus - útoky prostřednictvím počítačových sítí (použití poč. virů, zneužití dat, nabourání do systémů jako např. dopravní, vojenské, městské infrastruktury).¹⁷

3.2.1 Odlišení terorismu od klasického vedení boje

Je ovšem také důležité odlišit od sebe terorismus od klasického způsobu vedení války. V současnosti, při položení otázky jaký je rozdíl mezi válkou a terorismem, bude každému na první pohled jasné, který jev nazvat válkou, a který naopak teroristickou akcí. Pravdou je ale to, že i v současné době dochází v médiích nebo v odborné sféře k častému nevhodnému užití slov „terorismus“, „válka“ a „guerilla“ a jejich různých kombinací. Vymezením rozdílů těchto pojmů se věnuje následující text této práce.

3.2.1.1 Válka

Stejně jako u pojmu terorismus, tak i u pojmu válka vzniká problém s nejednotnou a nepřesně vymežující definicí, která by byla mezinárodně obecně přijatou a vymezila by tak hranice války. Jako první systematicky zpracoval teorii války jako jevu, který je neoddělitelně spjat s určitými předpoklady společenské organizace pruský generál a teoretik Carl von Clausewitz. Ten ve své knize „O válce“ (2008) definoval válku slovy: „Válka není nic jiného než pokračování politických snah jinými prostředky.“¹⁸

V novodobějším pojetí lze válku definovat jako „násilný masový konflikt“, ve kterém se na bojích bezprostředně podílí dvě nebo více ozbrojených sil, a přitom:

- přinejmenším jednu stranu tvoří regulérní ozbrojené síly vlády,

¹⁷ ZEMAN, Jan. Terorismus: historicko-psychologická studie. Vyd. 1. V Praze: Triton, 2002. Psychologická setkávání. ISBN 80-7254-305-9. str. 42

¹⁸ CLAUSEWITZ, Carl von. O válce. Přeložil Zbyněk SEKAL. Praha: Academia, 2008. Europa (Academia). ISBN 978-80-200-1598-3, str. 556.

- na obou stranách existuje přinejmenším centrálně řízená organizace těch, co vedou válku a boje, i když je omezena na organizovanou obranu nebo na strategicko-taktické přepady (guerillové akce, partyzánská válka),
- ozbrojené operace vykazují jistou kontinuitu, tzn., že obě strany sledují určitou strategii.¹⁹

Vzhledem k odlišení výše uvedených pojmů, je zde nezbytné zmínit a vysvětlit pojem „konvenční válka“. Tento typ války využívají především vyspělé země, jež se v době válečného konfliktu snaží dodržovat jistý právní rámec mezinárodních smluv. Týkající se například zacházení se zajatci, snahy o ochranu civilistů, nepoužívání zbraní hromadného ničení a vyvarování se válečných zločinů. Příkladem takového právního rámce může být např.: trestný čin podle § 413 (perzekuce obyvatelstva) zák. č. 40/2009 Sb. trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů. I přes veškeré snahy světových organizací se ale stále objevují případy porušování těchto smluv.

3.2.1.2 Guerilla, partyzánská válka

Specifickou kategorií války je guerilla, popřípadě partyzánská válka, drobná válka nebo záškodnická válka. Jedná se v podstatě o označení strategie boje, který se může objevit jak v mezistátní, tak především v občanské válce. Pojem „guerilla“ znamená v doslovném překladu „malá válka“. Tento způsob válčení se vyznačuje za asymetrický, a to vzhledem ke strukturálním a kvantitativním odlišnostem mezi vojenskými potenciály znepřátelených stran. Guerilla je označována jako rozptýlená válka, vedená relativně malými jednotkami proti silnějšímu nepříteli. Hlavní myšlenka je taková, že i menší vojenské útvary jsou v případě napadení slabého místa, schopné konkurovat silnějšímu nepříteli. Často jde o válku, která je vedena partyzány, kteří se snaží nepřítele svým útokem překvapit. Místo opouští dříve, než nepřítel stihne zareagovat.²⁰

Někteří autoři guerillu vyhrazují pro ofenzivní boj a partyzánskou válku pro defenzivní boj, zpravidla jsou však oba pojmy používány jako synonyma. Guerillová válka je pro silnější stranu často válkou omezenou a na tento typ konfliktu nevyužívá

¹⁹ Mareš M. Vymezení pojmů terorismus, války a guerilla v soudobé bezpečnostní terminologii. Časopis Obrana a strategie, Brno: Univerzita obrany, ročník 2004, číslo 1/2004, str. 22

²⁰ POLÁK, Miroslav. SVĚT: Terorismus, nebo asymetrická válka?. In: Neviditelný pes [online]. 2015 [cit. 2018-04-10]. Dostupné z: http://neviditelnypes.lidovky.cz/svet-terorismus-nebo-asymetricka-valka-fcx-/p_zahranici.aspx?c=A151116_164753_p_zahranici_wag

značné množství své vojenské síly, kdežto pro slabší stranu se jeví jako válka totální. Plány guerillových bojovníků zpravidla nezahrnují obsazení cizího území nýbrž taktiku „zaútoč a zmiz“. Guerillu, resp. partyzánskou válku je třeba vnímat jako formu vojenské činnosti, a to vzhledem k tomu, že v řadě případů je pro ni typické i propojení s vojáky regulérních armád, kteří mohou působit např. jako velitelé, poradci či školitelé guerillových jednotek. Vzhledem k potřebě kombinovat skryté (nutnost utajení organizace) a útočné (koncentrovaný pozemní útok) prvky je pro úspěšnost těchto jednotek životně důležitým aspektem jejich podpora ze strany místního obyvatelstva, jež ozbrojencům často poskytuje zásoby, přístřeší a přísun nových členů. Jak poznamenal Che Guevara: "Každá partyzánská válka, která je vedena bez podpory místního obyvatelstva, je odsouzena k porážce".²¹ Guerilla je teritoriální a jako taková vyžaduje jasnou politickou organizaci, i když ne vždy soustředěnou v hranicích státu.

3.2.1.3 Rozdíl terorismu, války a guerilly

V určitých případech, za určitých podmínek a v různých podobách války (guerilly či partyzánské války) se můžeme dostat do situace, kdy budou hranice mezi těmito způsoby boje a terorismem, jen velmi nepatrné. Tento jev je možné spatřit u guerilly, která se v určitých případech může blížit tradičním válkám, ale na druhé straně také terorismu. Vhodným příkladem může být porovnání protistátního subverzivního terorismu a guerilly, kdy teroristické akce jsou užívány jako prostředek vedení boje. Tuto taktiku mohou využívat rovněž subverzivní skupiny, jež označujeme jako guerillové. V některých případech může v počátcích sporadický terorismus vést až k vytvoření guerilly.

Nejpřehledněji a nejjednodušeji lze výše uvedené fenomény znázornit pomocí následující tabulky (tabulka č. 1). Tato tabulka uvádí rozdílné charakteristiky dílčích aspektů konvenční války, guerilly a subverzivního terorismu.

²¹ POLÁK, Miroslav. SVĚT: Terorismus, nebo asymetrická válka?. In: Neviditelný pes [online]. 2015 [cit. 2018-04-10]. Dostupné z: http://neviditelnypes.lidovky.cz/svet-terorismus-nebo-asymetricka-valka-fcx-/p_zahranici.aspx?c=A151116_164753_p_zahranici_wag

Tabulka 1 Charakteristika terorismu, guerilly a konvenční války jako způsobů násilného boje²²

	Konvenční válka	Guerilla	Terorismus
Jednotky nasazené do boje	Velké (armády, sbory, divize)	Střední (čety, roty, prapory)	Malé (obvykle méně než deset osob)
Zbraně	Plný rozsah vojenské bojové techniky (letecké síly, obrněná technika, dělostřelectvo atd.)	Většinou pěchotní typy lehkých zbraní, někdy též část dělostřelectva	Ruční zbraně, ruční granáty, pušky a specializované zbraně, např. bomby v autech, bomby odpalované na dálku, tlakové bomby
Taktika	Obvykle kombinované operace zahrnující několik druhů vojenských sil	Taktika komand	Speciální taktika, např. únosy, atentáty, výbuchy aut, braní rukojmí atd.
Terče	Většinou vojenské jednotky, průmyslová a dopravní infrastruktura	Většinou vojenský, policejní a administrativní personál jako i političtí oponenti	Státní symboly, političtí oponenti a veřejnost
Zamýšlený účinek	Fyzické zničení strateg. objektů a vojenské síly.	Především vojenské oslabení nepřítele	Psychický nátlak
Kontrola teritoria	Ano	Ano	Ne
Uniforma	Nošení uniformy	Časté nošení uniformy	Bez uniforem
Rozeznatelnost válečných zón	Geograficky rozeznatelná válka	Válka omezena na zemi sporu	Nerozeznatelné válečné zóny
Mezinárodní legalita	Ano, pokud je vedena podle pravidel	Ano, pokud je vedena podle pravidel	Ne
Domácí legalita	Ano	Ne	Ne

Na základě informací o terorismu, které jsou uvedeny výše, je možné tento pojem shrnout a tím tedy tento pojem charakterizovat s ohledem na současném pojetí. Tuto charakteristiku nelze doslovně považovat za definici, neboť jak už bylo výše popsáno, dodnes neexistuje jedna všeobecně přijímaná definice pojmu terorismu, i přesto, že je tento problém na světě dlouhou řádku let. To, že nebyla všeobecná definice dosud definována, je připisováno tomu, že je terorismus fenoménem dnešní doby, který

²² Zdroj: MAREŠ, Miroslav, VYMEZENÍ POJMŮ TERORISMUS, VÁLKA A GUERILLA V SOUDOBE BEZPEČNOSTNÍ TERMINOLOGII. Brno: Obrana a strategie, ÚSS VA, 2004. ISSN 1214-6463. str. 26

se neustále vyvíjí a je nezbytné reagovat na jeho změny. S ohledem na současné pojetí lze charakterizovat terorismus tímto způsobem. Uvedená charakteristika vyplývá z nabytých informací, na základě kterých jí formuloval autor práce.

Terorismus je promyšlené, koordinované jednání nebo hrozba tohoto jednání, především násilné, jehož snahou je způsobit ztráty na lidských životech, vyvolat paniku a tím šířit strach a nejistotu a ochromit běžný chod společnosti. Aktéři tohoto jednání nejednají otevřeně, využívají momentu překvapení a snaží se zaujmout širší okruh veřejnosti. Pachatelé tohoto jednání jsou nevojenské, ve většině případů státem neuznávané organizace, jež tímto jednáním sledují jen své cíle, nikoliv cíle veřejnosti.

4 Rozdíl mezi měkkými a tvrdými teroristickými cíli

Jak již bylo výše uvedeno, v posledních letech teroristé volili takový trend útoků, kterým mohou zasáhnout, co možná největší počet náhodně přítomných lidí. Začínají se zaměřovat na osoby jako na svůj objekt útoku a svůj primární cíl. Prvotním účelem již není zasáhnout ekonomiku dané společnosti, ale pouze útočit na bezbranné obyvatelstvo - bezbranný lid. K těmto útokům využívají místa, která jim zaručí u jejich akcí, co největší procento úspěchu, přes co nejmenší odpor k dokonání. Bez ohledu na to, zda jde o místa politicky či nábožensky symbolická či nikoliv. S ohledem na nedávné teroristické útoky například v Bostonu - prostor cíle maratonského běhu, Paříž - hudební klub Bataclan při rockovém koncertu, Nice - přímořská promenáda při oslavách francouzského svátku, je zřejmé, že se jedná o běžně přístupná místa, kde se shromažďují lidé. Před samotnými útoky na tato místa by málokoho z obětí napadlo něco obdobného předpokládat. Místa, která jsou zde pro příklad uvedena, se začala označovat za tzv. měkké cíle. Název byl přeložen z anglického označení soft targets. Jedná se o termín, který není nikde přesně definován, ale je přijímán bezpečnostní komunitou pro označení míst s vysokou koncentrací osob a nízkou úrovní zabezpečení proti násilným útokům, která jsou pro tuto svou charakteristiku vybírány jako cíl takovýchto útoků, typicky útoků teroristických.²³ Navíc Globální teroristická databáze Marylandské univerzity uvádí, že v Evropě bylo mezi lety 1998-2014 provedeno či připravováno celkem 5 297 útoků, z toho 53 % mířilo právě na měkké cíle.

Kromě měkkých cílů rozeznáváme také tvrdé cíle (hard targets), za které jsou naopak označována místa, která jsou dobře chráněná a střežená. Může se jednat o státní či vojenské objekty, objekty bezpečnostních složek, ale i některé dobře chráněné nebo střežené objekty (nestátní i komerční).

4.1 Měkké cíle

Pro potřeby koncepce ochrany měkkých cílů pro roky 2017-2020, což je jeden z hlavních dokumentů Ministerstva vnitra ČR (dále jen MVČR) na ochranu měkkých cílů, jsou pod tímto termínem chápány objekty, prostory nebo akce charakterizované

²³ SOFT TARGETS PROTECTION INSTITUTE, Z.Ú. Základy Ochrany Měkkých Cílů: Metodika. Ministerstvo vnitra ČR, 2016. str. 5

častou přítomností většího počtu osob a současně absencí či nízkou úrovní zabezpečení proti násilným útokům.

Konkrétně tedy hovoříme o otevřených prostranstvích nebo uzavřených prostorech či prostředích, na která má veřejnost volný přístup a která mohou být vzhledem k vysoké koncentraci osob na těchto místech se pohybujících označena za potenciálně vhodný cíl útočníků či teroristů. Je nezbytné zdůraznit, že ochrana měkkých cílů spočívá v přijímání nových a důslednějších bezpečnostních opatření, vedoucích k ochraně osob, které by v tomto případě mohli být cílem páchaného násilného útoku.

Pro přesnější představu lze do kategorie měkkých cílů zařadit:

- školská zařízení, koleje, menzy, knihovny,
- církevní památky a místa určená k uctívání,
- nákupní centra, tržiště a obchodní komplexy,
- kina, divadla, koncertní sály, zábavní centra,
- shromáždění, průvody, demonstrace,
- bary, kluby, diskotéky, restaurace a hotely,
- parky a náměstí, turistické památky a zajímavosti, muzea, galerie,
- sportovní haly a stadióny,
- významné dopravní uzly, vlaková a autobusová nádraží, letištní terminály,
- nemocnice, polikliniky a další zdravotnická zařízení.
- veřejná shromáždění, průvody, poutě,
- kulturní, sportovní, náboženské a další akce,
- komunitní centra,
- jiná symbolicky významná místa či akce,
- a další jiné akce, které svou povahou a rizikovostí lze považovat za měkké cíle.²⁴

4.1.1 Stručná charakteristika vybraných měkkých cílů

Dopravní prostředky

Útokem na dopravní síť a dopravní prostředky je možné prvotně zasáhnout značné množství osob. Rovněž lze jimi následně ochromit i dopravní infrastrukturu. Tím se

²⁴ Koncepce ochrany měkkých cílů pro roky 2017-2020. 3. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, 2017. str. 7

mnohonásobně zvyšuje celkový dopad na společnost. Mezi nejohroženější druh dopravy patří železniční doprava, zejména vlakové spoje, případně i metro, kdy při útoku na tuto dopravu vzhledem k jejich způsobu je možné dosáhnout značných ztrát na životech, ale i materiálních škod, a to zejména s ohledem na časovou a finanční náročnost obnovy těchto prostředků a s ohledem na kapacitě přepravovaných osob, které jsou tímto druhem dopravy přepravovány. Na rozdíl od železniční dopravy, u které nedošlo v posledních letech ke změnám v bezpečnostních opatřeních, letecká doprava prošla značným zvýšením a zpřísněním bezpečnostních opatření a s tím je spjato i zvýšené úsilí útočníků. Některé měkké cíle jsou velmi úzce propojeny ještě s jinými měkkými cíli nebo jsou dokonce součástí jednoho komplexu, jako například stanice metra v obchodních centrech.²⁵

Hotely (restaurace, kluby apd.)

Podstatou hotelů je vysoká koncentrace osob, které se uvnitř a v okolí budovy pohybují. Jakmile se v takovém objektu nebo v jeho blízkosti koná například konference nebo jiná kulturní událost, koncentrace osob v daném místě se zvyšuje a spolu s ní se zvyšuje také míra rizika napadení. Atraktivnost hotelu pro útočníky závisí mimo jiné i na vlastnictví hotelu a jeho národnostní, etnické a náboženské skladbě hostů. V případě, kdy není skladba hostů hotelu jednotná, ale mísí se zde více národností, je zaručena mezinárodní pozornost.²⁶

Náboženské objekty, místa bohoslužeb a jiné symbolicky významné objekty a akce

Jedná se o náboženské objekty, místa bohoslužeb a akcí pořádaných během náboženských svátků, které jsou ve značné většině terčem útoků, především v multikulturních zemích, na něž útočí radikálové, hlásící se k odlišnému náboženství. Ve většině evropských zemí není koncentrace osob v okolí těchto objektů, mimo významné křesťanské svátky a případně nedělních mší, příliš vysoká. Islámisté využívají právě i tyto křesťanské svátky jako příležitost udeřit na symbol západních zemí, jako tomu bylo na vánoční svátky v Berlíně roku 2016.²⁷

²⁵ SOFT TARGETS PROTECTION INSTITUTE, Z.Ú. Základy Ochrany Měkkých Cílů: Metodika. Ministerstvo vnitra ČR, 2016. str. 6

²⁶ tamtéž str. 7

²⁷ tamtéž str. 7

Obchodní centra

Mezi lety 1998 až 2005 bylo ve světě uskutečněno přes 60 teroristických útoků na obchodní centra. Důvodem, proč jsou tyto objekty častým cílem útoků, je téměř každodenní vysoký počet přítomných návštěvníků a tedy s tímto spjaté téměř každodenní rizik. Útočníci mohou zaútočit v jakýkoliv den, nejsou limitováni významnou událostí, během které mohou být zaváděna zvýšená bezpečnostní opatření. Dalším důvodem je také fakt, že obchodní centra umožňují prakticky neomezený přístup široké veřejnosti.²⁸

Sportovní a kulturní akce

Tyto akce se vyznačují jednorázovou, hustou koncentrací návštěvníků, na předem určeném místě a v předem určeném čase. Převážně jsou tyto události i značně medializované, často dokonce v mezinárodním měřítku. Vzhledem k tomu je vyžadován zvýšený důraz na bezpečnostní přípravu těchto akcí. Nejtypičtějšími příklady jsou sportovní utkání, různé festivaly, koncerty a podobné akce.²⁹

Školy a školská zařízení

Velmi citlivě veřejnost přijímá fakt, že by potenciálním cílem útočníků mohl být i objekt, ve kterém jsou každý den přítomni děti. Vzhledem k hodnotě jakou tato cílová skupina pro společnost představuje, jsou útoky na tyto cíle brány jako jedny z nejnebezpečnějších a nejzávažnějších, které ignorují jedny z nejzásadnějších morálních zásad. Ochrana škol a školských objektů je značně problematičtější záležitost.

Veřejné instituce

Zde se především hovoří o úředních budovách, vyšších a nižších samosprávních celků, které především ve větších městech umožňují volný přístup široké veřejnosti. Potenciální útočníci tak snadno vytipují vhodnou dobu pro plánovaný útok.

Nemocnice

Nemocnice představují další rizikové měkké cíle, s přihlédnutím k faktu velkého počtu osob v jedné budově, bez minimální možnosti ochrany. Tyto objekty jsou

²⁸ SOFT TARGETS PROTECTION INSTITUTE, Z.Ú. Základy Ochrany Měkkých Cílů: Metodika. Ministerstvo vnitra ČR, 2016. str. 6

²⁹ tamtéž str. 7

otevřené většinou čtyřicet hodin denně, sedm dní v týdnu. Rizikovost daného cíle je zvýšena tím, že se uvnitř budovy nacházejí různé látky, které mohou znásobit účinek útoku.

4.1.2 Členění měkkých cílů dle délky jejich trvání:

- **trvalé**

Tato místa se následně ještě rozdělují na:

- a) venkovní prostory (stadiony, sportovní areály)
- b) vnitřní prostory (nákupní centra, veřejné instituce nemocnice)

- **dočasné**

Těmito cíli jsou chápána shromáždění, většinou venkovního charakteru konaná především na veřejných prostranstvích ale i na soukromých pozemcích a lze je dělit na:

- a) placené akce (festivaly, koncerty)
- b) akce s volným vstupem (demonstrace, sváteční akce jako jsou například vánoční trhy, sportovní příležitosti, běžecké a cyklistické závody).³⁰

Co zvyšuje atraktivnost a zaměnitelnost tzv. měkkých teroristických cílů

4.2 Tvrdé teroristické cíle

Oproti měkkým cílům se zde setkáváme s termínem tvrdé cíle, které již z logiky názvu představují jejich protipól. Tedy pod tímto označením jsou chápány objekty, které se vyznačují vysokou mírou zabezpečení a ochrany vůči útokům zvenčí (např. některé státní objekty, vojenské objekty, objekty dalších bezpečnostních složek, ale i některé dobře chráněné či střežené nestátní či komerční objekty).

Členění objektů na měkké a tvrdé cíle je významné i z hlediska samotného přístupu k problematice zabezpečení. Tato problematika vychází z optiky útočníků a jejich cíle, je zaměřená na pravděpodobnost útoku. Tento přístup je tedy v mnohém přínosný, neboť se zabývá ochranou subjektů, které by z hlediska tradičního pojetí ochrany nebyly zahrnuty – komerční, komunitní, soukromé osoby apod.

³⁰ Koncepce ochrany měkkých cílů pro roky 2017-2020. 3. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, 2017. str. 7

4.3 Vztah kritické infrastruktury k měkkým cílům

Kritickou infrastrukturou se rozumí prvek kritické infrastruktury nebo systém prvků kritické infrastruktury, narušení jehož funkce by mělo závažný dopad na bezpečnost státu, zabezpečení základních životních potřeb obyvatelstva, zdraví osob nebo ekonomiku státu.³¹

Nejzásadnějším rozdílem mezi kritickou infrastrukturou a měkkým cílem je, že ochrana kritické infrastruktury je zaměřena primárně na zachování funkce prvků kritické infrastruktury, jak lze vyčíst z uvedené definice. Jimiž uvedenými prvky kritické infrastruktury rozumíme stavby, zařízení, prostředky nebo veřejná infrastruktura splňující kritéria vymezená v nařízení vlády č. 432/2010 Sb., o kritériích pro určení prvku kritické infrastruktury, ve znění nařízení vlády č. 315/2014 Sb. Chráněni tedy nejsou přímo lidé, ale prvek kritické infrastruktury.³²

Z toho vychází, že ochrana je primárně zaměřená na prvky kritické infrastruktury, oproti ochraně měkkých cílů, která je zaměřena na ochranu osob a zdraví. Krizový plán ukládá prvkům kritické infrastruktury mimo jiné i povinnost, zpracovat plán krizové připravenosti. Kompletní přehled těchto plánů je součástí krizového plánu kraje. Vůči subjektům měkkých cílů tato povinnost zatím chybí, tím je zaručena prozatím i vyšší úroveň zabezpečení kritické infrastruktury.

4.4 Crowded places

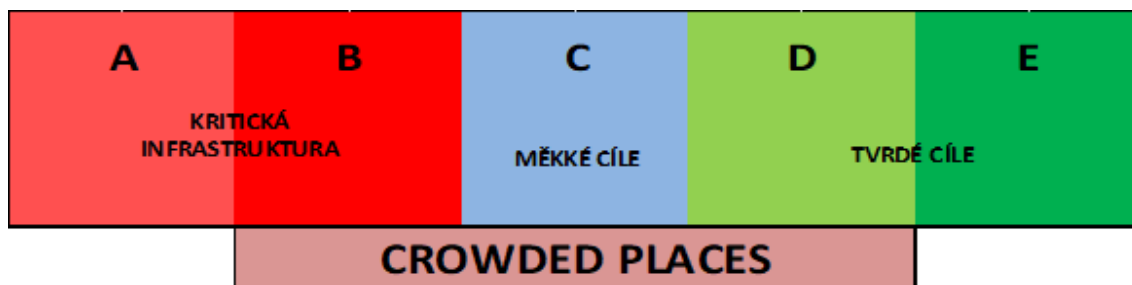
Termínem „Crowded places” se označují místa s přeplněnou koncentrací osob v daném místě a určitém čase. Do této skupiny lze zahrnout všechny výše vyjmenované měkké cíle. Určitou část crowded places znázorňují i specifické prvky kritické infrastruktury, které svým charakterem shromažďují větší množství osob. I určitá část tvrdých cílů spadá do zmíněné kategorie přeplněných míst, avšak pro jejich vyšší úroveň zabezpečení je do měkkých cílů neřadíme.

Pro přehlednější vymezení všech uvedených pojmů, souvisejících s ochrannou měkkých cílů, je možné využít níže uvedený diagram (obrázek č. 1):

³¹ Česko zákon 240/2000 Sb. o krizový zákon. Zákony pro lidi.cz [online]. © AION CS 2010-2018 [cit. 2018-03-21]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-240>

³² Koncepce ochrany měkkých cílů pro roky 2017-2020. 3. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, 2017. str. 7

Obrázek 1 : Diagram crowded places³³

Na obrázku jsou uvedeny sektory A-E, jednotlivé sektory jsou od sebe rozlišené barevně. Sektor B+C+D tvoří skupinu cílů s velkou koncentrací osob, označující se jako crowded places. Součástí této skupiny jsou měkké cíle (sektor C).

Sektor A+B je tvořen subjekty kritické infrastruktury, které mají určitá bezpečnostní specifika a jsou řešeny zvláštními právními předpisy. Jak vyplývá z obrázku, objekty kritické infrastruktury (sektor B) se do měkkých cílů nezařazují, ačkoliv rovněž spadá do cílů crowded places.

Sektor D představuje skupinu cílů, kde se shromažďuje veřejnost (jde tedy o crowded places), ale na rozdíl od měkkých cílů mají zabezpečení proti násilným útokům.

Sektor E tvoří dobře zabezpečená, často neveřejná prostředí s malým množstvím osob. Oběma sektorům (sektory D+E) se systematicky bezpečnostní komunita nevěnuje, nazýváme je tvrdými cíli, ale jejich vymezení je pouze v rovině teoretické.

Sektor A představuje kritickou infrastrukturu bez přítomnosti většího množství veřejnosti. Nejde proto již ani o crowded places.

³³ KALVACH, Zdeněk. DEFINICE MĚKKÝCH CÍLŮ. 1. Praha: Soft Targets Protection Institute, z.ú., 2017.

5 Ochrana měkkých cílů v ČR

Byť je terorismus nejčastěji spojován s regiony Blízkého východu a Severního Irsku, tento jev se v posledních letech stále častěji začíná odehrávat i na evropské scéně. To se do značné míry týká i České republiky. Někdo by mohl namítnout, že zrovna Česká republika není teroristicky zajímavou destinací. Opak je ale pravdou. Podle kriminologů z univerzity v Marylandu bylo od roku 1970-2011 v Československu a samostatné České republice napočítáno na sedmadvacet útoků, které byly těmito experty klasifikovány jako teroristické činy. Mezi těmito činy byly uvedeny například výbuch bomby na turisty zaplněném Staroměstském náměstí 2. června 1990, který si naštěstí nevyžádal ztrátu na lidských životech. Několik desítek lidí bylo ovšem zraněno. Posledním českým záznamem v globální databázi terorismu (dále GDT) je výbušné zařízení, objevené v září 2011 v odpadkovém koši poblíž obchodního domu IKEA v Praze na Zličíně. Celkově byla Česká republika zařazena na 144. místo v pomyslném „smutném“ žebříčku v počtu teroristických akcí podle GDT.³⁴ Dokonce české trestní právo zná prvního pachatele odsouzeného za trestný čin - teroristického útoku. Prvním odsouzeným pachatelem v novodobé historii se stal Zbyněk Průša, který vyhrožoval v roce 2012 skrze email, který zaslal tehdejšímu ministrovi financí Miroslavu Kalouskovi. V dopise uvedl, že se oblepí několika kilogramy silné výbušniny a pokusí se usmrtit všechny členy vlády během jejich zasedání.³⁵

5.1 ČR jako teroristicky zajímavá destinace

Samozřejmě procento pravděpodobného útoků na objekty v ČR není tak vysoké jako v ostatních západoevropských zemích. Oproti těmto zemím, jako jsou například Německo či Francie, není Česká republika natolik multikulturní zemí. Dále zde neoperují žádné domácí teroristické organizace, a není zde známa ani stálá aktivita podstatné části zahraničních nebo mezinárodních organizací.

³⁴ Sto tisíc teroristických útoků za čtyřicet let. Co lze vyčíst z dat? Hospodářské noviny [online]. 2013 [cit. 2016-03-15]. ISSN 1213-7693. Dostupné z: <http://data.blog.ihned.cz/c1-59711580-sto-tisic-teroristicky-utoku-za-ctyricet-let-co-lze-vycist-z-dat>

³⁵ ČTK. První český terorista odsouzen. Za útok proti Kalouskovi: Chtěl zlikvidovat vládu. *Tyden.cz* [online]. 18.01.2014 [cit. 2018-04-01]. Dostupné z: https://www.tyden.cz/rubriky/domaci/krimi/prvni-cesky-terorista-odsouzen-za-utok-proti-kalouskovi_295293.html

Současně, je zde ale mnoho symbolických objektů a akcí, velkých událostí zahraničního zájmu, které mohou svým charakterem být zajímavým cílem těchto útoků. Již zmíněné nízké procento očekávaného útoku může teroristům, v souvislosti s nepřipraveností a okamžikem překvapení, jen nahrávat. Pohledem na modus operandi teroristů v posledních letech, je v ČR velký počet míst, které se dají považovat za potencionální cíle. Těmi jsou ony výše zmíněné měkké cíle, na které lze nejpravděpodobněji útok očekávat. Nelze však opomíjet ani cíle, jako jsou: jaderné elektrárny, vodní přehrady, letecká doprava - včetně letišť a všechny objekty nezbytné pro chod státu (tím jsou myšleny již zmíněné prvky kritické infrastruktury). Podcenit nelze ani možné ohrožení zájmů České republiky v zahraničí (zastupitelské úřady, personál vojenských a zahraničních misí, soukromé firmy, jednotlivci). Oběti teroristických útoků v zahraničí se stali, kromě místních obyvatel dané země, i občané České republiky pobývající v zahraničí. Posledním případem je teroristický útok z minulého roku, přesněji 14. července, kdy Egyptan, který údajně sympatizoval s teroristickou organizací Islámský stát, v egyptské Hurgádě ubodal dvě Němky a zranil několik dalších rekreatů. Mezi nimi byla také šestatřicetiletá Češka, která následně zemřela v nemocnici na následky poranění.³⁶

Novodobým faktorem teroristických aktivit je jejich přesun do států, které do současné chvíle nebyly řazeny do kategorie primárních cílů. Vzhledem ke skutečnosti, že Česká republika je ze strany mezinárodního terorismu vnímána jako země, aktivně zapojená do současné fáze celosvětového protiteroristického úsilí, by jedním z těchto států mohla být i Česká republika. Pravděpodobně největším rizikem z pohledu terorismu je fakt, že je Česká republika vzhledem k její poloze tranzitním místem. Také je ale vnímána jako prostor pro krátkodobý pobyt osob, důvodně podezřelých z napojení na „radikální“, respektive teroristické skupiny, jejich podpůrné organizace, respektive pro jednotlivce s tzv. radikálním zaměřením.

Koncem listopadu roku 2015 se dostala do médií zpráva, že Islámský stát ve svém propagandistickém videu zařadil Českou republiku mezi své úhlavní nepřátele tzv.

³⁶ ČTK. Čeští kriminalisté odletěli do Egypta, budou prověřovat ubodání české turistky. *Globe.cz* [online]. 23. listopadu 2017 [cit. 2018-03-29]. Dostupné z: <https://globe24.cz/svet/44337-cesti-kriminaliste-odleteli-do-egypta-budou-proverovat-ubodani-ceske-turistky>

„koalici ďáblů“. Výčet zemí, které spolu s Českou republikou patří do této koalice, znázorňuje následující obrázek 2.

Obrázek 2 Země, které tvoří „koalici ďáblů“ proti islámskému státu³⁷

Na základě těchto informací by se tedy myšlenka, že ČR nemusí podnikat kroky k přípravě na možný teroristický útok na jejím území, mohla považovat za „státní sebevraždu“. Naštěstí tomu tak není a Česká republika řadí boj proti terorismu jako jednu z hlavních priorit státu.

5.2 Pojetí ochrany měkkých cílů

Aktuálním klíčovým dokumentem v této oblasti je „Strategie boje proti terorismu od roku 2013“ Ve vztahu k současnému páchání terorismu si ČR také uvědomuje váhu ochrany měkkých cílů. Tento směr ochrany se na základě častých zpráv v médiích dostává hlouběji do podvědomí široké veřejnosti, ale současně i státním představitelům, ale hlavně bezpečnostním odborníkům. S jejich pomocí byly vypracovány bezpečnostní dokumenty pojednávající o ochraně těchto objektů. Jedná se o metodiku „Základů ochrany měkkých cílů“, kterou v roce 2016 vytvořilo Ministerstvo vnitra a „Koncepti ochrany měkkých cílů“ pro období 2017-2020, jejíž zpracování vyplývá z usnesení vlády č. 711 ze dne 27. července 2016 k Protiteroristickému balíčku.³⁸ Zmíněné dokumenty jsou veřejné a volně přístupné na internetových stránkách ministerstva vnitra.

³⁷ Novinky.cz: Islámský stát zařadil Česko mezi úhlavní nepřátele v koalici ďáblů [online]. 2015 [cit. 2016-04-05]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/zahranicni/blizky-a-stredni-vychod/387439-islamsky-stat-zaradil-cesko-mezi-uhlavni-nepratele-v-koalici-dablu.html>

³⁸ Koncept ochrany měkkých cílů pro roky 2017-2020. 3. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, 2017. str. 7

5.2.1 Postup při zabezpečení měkkých cílů

Z provedených analýz uskutečněných teroristických útoků na měkké cíle lze postřehnout zajímavé skutečnosti, potřebné k následnému zabezpečení těchto objektů.

- 1) Osobám, které jsou v místě napadení, v prvních chvílích nemusí být vůbec jasné, že se jedná o násilný útok. Střelba či výbuchy mohou být zaměňovány s hudbou či zábavní pyrotechnikou. Spousta lidí netuší, co se děje a slyší jen křik.
- 2) Při zjištění, že se jedná o útok, je situace na místě zpravidla chaotická a je známo jen velmi málo informací o aktuální situaci. I přesto je důležitá následná reakce na vzniklou situaci. Čas, během kterého se zjišťují dodatečné informace, o tom co, se stalo, vede k fatálním následkům. Již s tím je tedy nutné kalkulovat při nácvičku na různé způsoby útoků, a tím se pokusit zlepšit okamžitou reakci na nastalou věc (tou není myšlen jen útok samotný, ale ona celková situace na místě viz bod 1).
- 3) Často se stává, že útok je tvořen sérií koordinovaných útoků, které probíhají současně na různých místech. Tím můžou být chápány útoky v rámci jednoho většího objektu (obchodní centrum, metro) nebo v rámci jednoho města. Na základě toho je tedy potřeba předpokládat další útoky v rámci určitého území.
- 4) Ze současného trendu útoků vychází fakt, že nejčastějším útokem jsou bombové útoky. Personál tedy musí být dostatečně proškolen při rozeznávání podezřelých předmětů a z následujícího správného postupu vedoucího k jeho zneškodnění. Tím je myšleno vyzumět odpovědnou osobu objektu a následně bezpečnostní složky. V žádném případě se nesnažit s předměty manipulovat.
- 5) Útočníci jdou cestou nejmenšího odporu. To znamená, že čím více kontrol musí absolvovat, nebo čím více musí překonávat uzavřené prostory, tím více je to od útoků odradí. Tím by se měli řídit bezpečnostní strategie.
- 6) Většina útočníků páchá násilné útoky s vědomím toho, že je to jejich poslední čin na zemi. To může být spojeno s radikálním chápáním jejich náboženství, sugestivním ovlivněním mysli (tzv. brainwashingem), může se jednat o psychicky nemocnou osobu nebo o osobu pod vlivem drog. To má za následek zcela odlišné

chápaní reality, díky čemu je složité předvídat jejich myšlenky a reakce. S takovými osobami je mimo jiné i složitější komunikovat a vyjednávat.³⁹

5.2.1.1 Způsob stanovení vhodného opatření

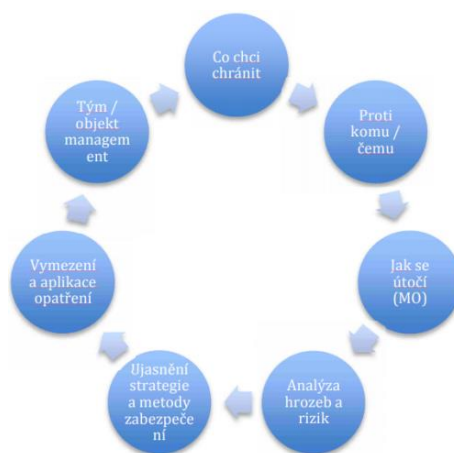
Na základě výše uvedených informací je možné od sebe rozlišit jednotlivé způsoby teroristických akcí, s nimiž jsou spjata různá specifika. Ať už z pohledu teroristů, ale i z pohledu měkkých cílů a jejich ochrany. Z výše uvedených informací je patrné, jak se od sebe jednotlivé druhy měkkých cílů liší vzhledem k přístupnosti, počtu osob v daném momentě nebo stupněm zabezpečení. Z těchto faktů vyplývá rozhodující otázka, která je základním stavebním kamenem celé ochrany a tou je: „Co chci/potřebuji chránit?“ Od tohoto se již odvíjí následující potřeby a nároky jak daný úkol zhotovit a na jaké úrovni.

Pro nastavení funkčního systému měkkého cíle je důležité přesně ujasnit následující kroky (nebo-li zodpovědět na 7 důležitých otázek). Tyto kroky je možné shrnout a označit jako jednotlivé fáze ochrany a to následovně.

- 1) Co chci (je potřeba) chránit?
- 2) Proti komu, proti čemu?
- 3) Jak se útočí? (Modus operandi)
- 4) Analýza hrozeb a rizik.
- 5) Ujasnění strategie a metody zabezpečení.
- 6) Vymezení a aplikace opatření.
- 7) Vytvoření týmů, managementu odpovědného za bezpečností strategii objektu.

³⁹ SOFT TARGETS PROTECTION INSTITUTE, Z.Ú. Základy Ochrany Měkkých Cílů: Metodika. Ministerstvo vnitra ČR, 2016. str. 9

Obrázek 3 Schéma při postupu stanovení vhodného bezpečnostního opatření⁴⁰

Jak již bylo uvedeno na předchozí stránce, základním stavebním kamenem celé koncepce vhodného opatření je určit si priority chráněných zájmů. Tedy, co je pro daný objekt důležité ochránit, co by jej nejvíce poškodilo, čeho si nejvíce cenní. Prvotně se hledí na možnost násilných útoků, ale jednotlivá opatření plní funkci z pohledu prevence proti jiné protiprávné činnosti (na úseku veřejného pořádku, majetkové protiprávní činnosti apod.), rovněž plní i funkci ochrany před haváriemi.

Další fází je přesně definovat jednotlivé zdroje hrozby vůči chráněným zájmům.

Jakmile se na základě dostupných informací, analýz nebo zkušeností z dosud provedených útoků stanoví zdroje hrozby, je možné zjistit způsob útoku dané organizace a jejich modus operandi. Z těchto informací je také možné zjistit, co zvyšuje atraktivnost měkkých cílů a tím je porovnat s daným objektem.

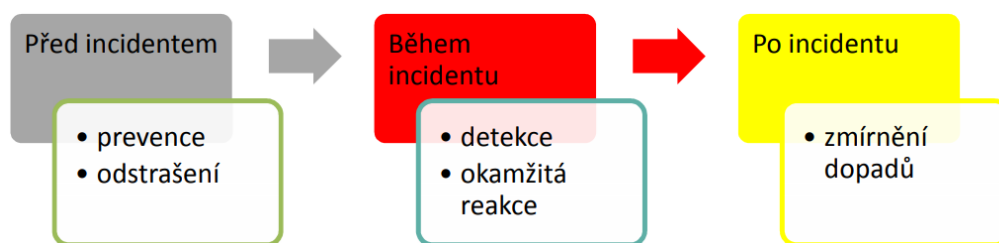
Na přesně definované hrozby se implementují dostupné metody analýzy rizik (např. SWOT analýza), ze kterých se získají prioritní hrozby, a tím je možné stanovit vhodnou koncepci ochrany určitého cíle. Dostupné metody analýzy rizik vygenerují přehled míry rizika a v návaznosti na to se přistoupí, přistupuje k jednotlivým, nejefektivnějším prvkům ochrany.

V poslední fázi již probíhá aplikování jednotlivých prvků ochrany, zavádění různých taktických postupů a návyků ať už preventivního charakteru, tak postupů v případě reakce na nastalou krizovou událost.

⁴⁰ SOFT TARGETS PROTECTION INSTITUTE, Z.Ú. Základy Ochrany Měkkých Cílů: Metodika. Ministerstvo vnitra ČR, 2016. str. 10

Aby všechna opatření byla správně nastavena a účinně fungovala, je třeba kalkulovat se všemi možnými druhy hrozeb ve všech časových horizontech jak je tomu na obr. č 4

Obrázek 4 Schéma nastavení opatření ve vztahu časové osy⁴¹

1. Před incidentem

- Preventivní opatření, která vedou ke snížení pravděpodobnosti výskytu útoku, zvýšení rychlosti, intenzity reakce a omezení rozsahu následků včetně jejich rychlejšího zmírnění.
- Nástroje odstrašení, které vedou útočníky k rozhodnutí nezvolit daný cíl.
- Asertivní komunikace vedoucí ke zklidnění situace a deeskalace konfliktu.

2. Během incidentu

- Co nejrychlejší detekce nežádoucí činnosti či narušení chráněných zón, pokud možno ještě dříve, než k útoku dojde.
- Okamžitá reakce bezpečnostních pracovníků nebo jiných členů bezpečnostního systému, optimálně podle připraveného plánu.

3. Po incidentu

- Postup podle předem připraveného koordinačního plánu pro management a jím definovaných priorit pro každou z jednotlivých fází po incidentu.
- Včasná obnova činnosti organizace.⁴²

Vhodnou metodou pro ověření účelnosti nastavených bezpečnostních opatření je tvz. metoda OORZ (Odstrašit – Odhalit – Reagovat – Zmírnit dopad).⁴³

⁴¹ SOFT TARGETS PROTECTION INSTITUTE, Z.Ú. Základy Ochrany Měkkých Cílů: Metodika. Ministerstvo vnitra ČR, 2016. str. 10

⁴² SOFT TARGETS PROTECTION INSTITUTE, Z.Ú. Základy Ochrany Měkkých Cílů: Metodika. Ministerstvo vnitra ČR, 2016. str. 12

Bezpečnostní opatření měkkých cílů by měla být navržena a užívána tak, aby naplňovala:

- důslednou účelnost - jelikož je chráněn nejdůležitější zájem společnosti, ochrany života a zdraví, a s tím spojené vysoké riziko,
- kreativitu - měkké cíle disponují omezenými prostředky na zdokonalování bezpečnostních prvků,
- flexibilitu - je důležité efektivně reagovat na změny útočných strategií, užívaných zbraní a na změny samotných útočníků.

5.2.1.2 Bezpečnostní diagnostika měkkého cíle

Aby bylo dosaženo, co možná nejúčinnějších bezpečnostních opatření, je nezbytné pracovat se všemi faktory určitého cíle, který ovlivňují dvě důležitá kritéria:

1) Atraktivita cíle z pohledu útočníka, do které řadíme:

- **Otevřenost pro veřejnost**

Z tohoto hlediska se posuzuje, zda jde o objekt venkovní nebo uzavřený a zda-li je volně přístupný veřejnosti bez kontrol vstupu. Čím je objekt otevřenější a přístupnější bez kontroly vstupu, tím se atraktivita cíle zvyšuje.

- **Bezpečnostní personál**

Přítomnost vlastního bezpečnostního personálu má odrazující účinek a atraktivitu cíle snižuje.

- **Množství a koncentrace osob**

Vyšší koncentrace osob v určitý čas, na určitém místě, je spojena s většími nároky na ochranu osob. Tím dochází ke ztížení koordinace jednotlivých elementů bezpečnostního systému. To má samozřejmě vliv na zvýšení atraktivity cíle, ačkoliv ze zkušeností v posledních letech je zřejmé, že útočníkům postačí cíl s určitým počtem přítomných osob. Zvyšováním počtu osob nad daný počet již atraktivitu měkkého cíle výrazně nezvyšuje.

⁴³ SOFT TARGETS PROTECTION INSTITUTE, Z.Ú. Základy Ochrany Měkkých Cílů: Metodika. Ministerstvo vnitra ČR, 2016. str. 12

- **Přítomnost policie**

Častá přítomnost policie, či objekt v blízkosti budovy policie je odrazující faktor a atraktivitu snižuje.

- **Přítomnost médií**

Jak již bylo uvedeno v kapitole 2.1.2, teroristé se v převážné většině případů svými útoky snaží dosáhnout medializovanosti. Atraktivita místa se zvyšuje ve chvíli, kdy jsou přítomna média, zejména pokud je z místa vysíláno v reálném čase.

- **Symboličnost cíle**

V případě symboličnosti cíle, je přikládána váha k jednotlivým symbolům spojených s různými náboženstvími či národnostmi. Akce či budovy spojené s židovskou, romskou či americkou tematikou, nebo dokonce s vánoční tematikou jsou atraktivnější pro extremistické skupiny a radikální islamistické skupiny.

2) Schopnost sebe-ochrany, pro niž jsou důležité následující faktory:

- **Organizační struktura**

Pro útočníka se jedná o jemu neznámý faktor, pokud před útokem neměl možnost pozorovat určitý cíl. V některých případech pro něj nemusí být tato vlastnost směrodatná. Z pohledu měkkého cíle ale jde o věc zásadní, která má vliv na zpracování a aplikaci bezpečnostní strategie objektu, od analýzy krizových situací přes navržený krizový plán a zaběhnutím do struktury organizace konče.

- **Zdroje a prostředky na bezpečnost**

Jednou z nejdůležitějších částí bezpečnostní strategie měkkého cíle jsou především finanční prostředky, které jsou vyčleněné z rozpočtu daného cíle na tuto problematiku. Dále je důležitým prvkem stanovení pozice bezpečnostního manažera, jakožto osoby zodpovědné za bezpečnostní strategii objektu.

- **Schopnost identifikace vlastních rizikových situací**

Tento faktor pojednává o tom, jak je daný subjekt schopen vyhodnotit rizikové a podezřelé aktivity, čemu věnovat zvýšenou pozornost a následně

řešit souvislosti mezi svými možnostmi a nastavenou strategií. Především jde o nastavenou interakci personálu a bezpečnostního managementu.⁴⁴

⁴⁴ SOFT TARGETS PROTECTION INSTITUTE, Z.Ú. Základy Ochrany Měkkých Cílů: Metodika. Ministerstvo vnitra ČR, 2016. str. 18

6 Měkké teroristické cíle a jejich ochrana

Cílem praktické části této bakalářské práce je analyzovat připravenost hotelů jako měkkých cílů na možnost teroristického útoku. Vzhledem k tomu, že ochrana měkkých cílů není stanovená zákonem, ale vychází pouze z dobrovolnosti daného objektu, se autor práce zaměřil na porovnání přístupu k této problematice ze strany vybraných hotelů. Pro účely této práce byly vytipovány hotely v Karlových Varech, konkrétně ty, které se nacházejí v lázeňské části města. Tato lázeňská oblast je hlavní tepnou lázeňských návštěvníků a nejkonzentrovanejším místem lázeňských hotelů. Dále se v této oblasti každoročně pořádá Mezinárodní filmový festival, který do Karlových Varů láká spoustu zahraničních turistů a v tomto období jsou hotely a přilehlé venkovní restaurace vytiženy téměř na 100 %. Kromě zahraničních turistů se do centra dění sjíždějí také významné osobnosti české a zahraniční kinematografie, to přináší značný mediální zájem jak českých tak zahraničních médií. Vzhledem k těmto faktorům, především k významnosti a rozsahu MFF byla tato oblast vyhodnocena jako nejrizikovější v Karlovarském kraji. Tím se toto místo v souvislosti s uvedenou událostí a aktuálním trendem teroristických akcí stává atraktivním cílem potenciálního teroristického útoku.

Pro analýzu připravenosti hotelů proběhlo šetření v 6ti hotelech v uvedené oblasti. Šetření provedl autor práce v období od 25. 3. 2018 do 13. 4. 2018 formou osobních rozhovorů s odpovědnými zaměstnanci managementu jednotlivých hotelů. Šetření probíhalo v následujících hotelích:

- Hotel Kolonáda
- Hotel Windsor
- Hotel Royal Regent
- Hotel Vienna House Dvořák.
- Hotel Růže
- Hotel Humboldt

Autor práce se dotazoval odpovědných zaměstnanců na otázky týkající se bezpečnostního systému daného hotelů. Jejichž struktura je následující.

1. Jak hodnotí management úroveň bezpečnostního systému daného hotelu?

2. Zda si je management vědom určitých mezer v bezpečnostním systému a případně jakých?
3. Zda-li mají v hotelu zkušenost se selháním bezpečnostního systému?
4. Je proškolený personál? Školení pracovníků odpovědných za bezpečnostní připravenost.
5. Jak vnímají možné riziko současných teroristických útoků v ČR?
6. Srozumění daného hotelu s tím, že jako objekt spadá do kategorie měkkých cílů.
7. Připravují a zavádějí dodatečná bezpečnostní opatření s vyhlídkou na konání MFF. Pokud ano jaká?
8. Seznámení s veřejně přístupnými materiály MVČR k ochraně měkkých cílů. (Metodika základů ochrany měkkých cílů a Koncepce ochrany měkkých cílů pro období 2017-2020) Užíváte je?
9. Zda mají zpracován krizový plán v případě nastalých teroristických útoků v blízkém okolí, či útoků na stejné objekty mají vytvořený postup na okamžitou reakci vedoucí ke snížení rizika ohrožení.
10. Spolupracují s jinými potenciálními měkkými cíli?
11. Kdy se změnil přístup ochrany vašeho objektu z pohledu možného násilného útoku?
12. Na jaké druhy útoků se primárně připravujete?

Následující podkapitoly blíže popisují zjištěné informace konkrétních hotelů. V závěru této kapitoly bude uvedeno shrnutí zjištěných skutečností a navrženy zlepšující opatření.

6.1 Hotel Kolonáda

Rozhovor proveden se: Zbyňkem Drdou

Pozice: člen dozorčí rady

Obecné informace o hotelu:

Tento čtyřhvězdičkový hotel se nachází v centru Karlových Varů na hlavní lázeňské zóně u říčky Teplá, naproti Mlýnské kolonádě. V těsné blízkosti se také nachází autobusová zastávka, odkud je možné přepravit se do centra města či na vlakové nádraží. Hotel nabízí krytý bazén, saunu a široký výběr léčebných a lázeňských

procedur, které jsou poskytovány odborným personálem. Před budovou hotelu se nachází venkovní prostory restaurace.

Ubytovací kapacita hotelu: 263 lůžek.

Skladba hostů, při pohledu na národnost: 60% ruskojazyčná klientela (bývalé země SSSR), 10% izraelská, 10% USA, 10% německá, zbylých 10% klientela z arabských a jiných zemí.

Vytíženost hotelu v době konání MFF: Značná. Přesněji nedefinováno.

Poloha hotelu je znázorněna na obrázku č. 5

Obrázek 5 Hotel Kolonáda - poloha⁴⁵

Šetření v hotelu

- 1) Zdejší hotelový management hodnotí svou bezpečnostní úroveň hotelu na velmi dobré úrovni. V hotelu funguje bezpečnostní kamerový systém, který je 24 hodin denně monitorován zaměstnanci hotelu - místní detektivní službou, která skrze tento systém kontroluje prostory hotelu. Přednost při výběru detektiva dostávají především starší lidé, kteří mají zkušenosti s bezpečnostní problematikou (bývalí policisté, vojáci). Důraz je zde kladen především na zkušenosti z předchozích zaměstnání. Z tohoto důvodu jsou zaměstnávání klidně i starší osoby, které

⁴⁵ Google Maps [online]. 2018 [cit. 2018-04-20]. Dostupné z: <https://www.google.cz/maps/place/Karlovy+Vary/@50.2241847,12.8793352,16.5z/data=!4m5!3m4!1s0x47a099405da94d43:0x284baf8a43d431d0!8m2!3d50.2318521!4d12.8719616>

vzhledem ke svým zkušenostem, dostávají přednost před těmi mladšími a nezkušenými.

- 2) Současnou rezervou, která podle informací v hotelu existuje, je fakt, že dochází k časté obměně běžného personálu a tím k neustálé potřebě proškolení těchto zaměstnanců. Těmto zaměstnancům pak nějakou dobu trvá, než si osvojí vhodné návyky a navyknou si kromě jiného vnímat bezpečnost kolem svého pracoviště.
- 3) Na otázku ohledně selhání bezpečnostního managementu bylo odmítnuto odpovědět.
- 4) Personál na všech úrovních hotelu je každoročně proškolen ve vztahu ochrany zdraví při práci (dále jen BOZP) a ve smyslu požární ochrany (dále jen PO). Dále je prováděno školení ze strany managementu hotelu pro nové nastupující zaměstnance, které je zaměřeno na specifika daného pracoviště a daného místa. Na personál je kladen důraz, týkající se zaměření jejich pozornosti na okolí hotelu i ve vnitřních prostor s ohledem na podezřelé osoby, předměty a odložené předměty. Z tohoto vychází následná spolupráce s vedoucím detektivem a s vedoucím daného úseku.
- 5) Ze strany hotelu je současné riziko teroristických útoků v ČR vnímáno jako poměrně vysoké. V obecném pojetí, jsou za místa ohrožená terorismem vnímána ta, kde by útoky způsobily velký mediální ohlas mezinárodního charakteru. Takovými místy mohou být metropole, tedy Praha, dále města se zahraničním turismem jako jsou Karlovy Vary, Český Krumlov. V souvislosti s Karlovými Vary, byl zmíněn důvod, že Rusko je vnímáno za jednu z neaktivnějších zemí, vedoucí boj proti terorismu. Tím, že se v Karlových Varech nachází velké procento turistů právě z Ruska, je riziko teroristických útoků považováno za velmi reálné.
- 6) Daný hotel je seznámen s tím, že je řazen jako měkký cíl
- 7) Během pořádání MFF se do jisté míry mění složení tradiční lázeňské klientely na klientelu kongresového typu. S tím jsou do jisté míry spojené jiné návyky ubytovaných osob, jiný denní režim, a bezpečnostní situace je pro samotný hotel méně přehledná. Ze strany vedení hotelu je kladen důraz na zvýšenou pozornost ze strany personálu k výskytu nežádoucích osob. Týká se to pracovníků všech úrovní hotelu, od recepce přes stravování až po pokojské. Hosté hotelu jsou upozorňováni na zvýšenou aktivitu pachatelů majetkové protiprávní činnosti

(kapsáře). Dbá se na zvýšenou pomoc svým hostům při problémech vzniklých mimo hotel. Hotel Kolonáda je členem Asociace hotelů a restaurací České republiky (dále jen ASRČR). Před každým pořádáním MFF pořádá krajská sekce ASRČR konferenci o organizační přípravě, průběhu MFF z pohledu ubytovacích zařízení a nedílnou součástí této konference je informovanost o bezpečnosti a bezpečnostních opatření.

- 8) S těmito dokumenty je hotel seznámen a v rámci možností s nimi také pracuje.
- 9) Na tuto otázku ohledně vypracovaných postupů, či plánů bylo odpovězeno tak, že na základě vzniklé skutečnosti se odpovědní pracovníci zaměřeni na danou situaci, opětovně dojde k prověření důležitých prvků bezpečnosti (PO, BOZP, aktivizace detektivů). V případě situací závažného charakteru se okamžitě svolá porada vedoucích pracovníků.
- 10) Jednou měsíčně probíhá konference ze strany krajské sekce ASRČR (na kterých jsou přítomni zástupci většiny hotelových a ubytovacích zařízení v Karlových Varech, představitelé infocenter, městské policie, primátor města Karlovy Vary, zástupci odborů kultury a lázeňství aj.) Zde probíhá aktuální informovanost ohledně závadových osob, výměna zkušeností a místních poznatků. Dále je dodržována určitá spolupráce s Policií České republiky a s Městskou policií města Karlovy Vary. Další spolupráce vychází ze skupiny hotelů spadajících pod Bristol group, do které se řadí i hotel Kolonáda.
- 11) Ochrana objektu je vedena stále standartním způsobem, jakožto optimálně nastavená a počítá se všemi uvažovanými možnými riziky ve vnitřních předpisech hotelu. Optimalizace nastaveného přístupu k ochraně probíhá také na základě nových poznatků a trendu narušení objektu a to také standartní formou.
- 12) Daný hotel se primárně nezaměřuje na jednotlivé způsoby útoku.

6.2 Hotel Windsor

Rozhovor proveden s: Jiřím Kopetem

Pozice: vedoucí údržby a technického úseku

Obecné informace:

Hotel Windsor se nachází na hlavní tepně lázeňské kolonády v Karlových Varech, v bezprostřední blízkosti známé Mlýnské kolonády. Jedná se o historickou

budovu bývalého komplexu Lázně III, jejíž hlavní dominantou je Koncertní sál Antonína Dvořáka, působiště Karlovarského symfonického orchestru. Mimo jiné je tento sál každoročním dějištěm významných kulturních a společenských akcí, kde zde i probíhá i filmová projekce během pořádání MFF. K hotelu náleží i kavárna a k této i venkovní část situovaná do veřejného prostoru mezi hotelem a Mlýnskou kolonádou.

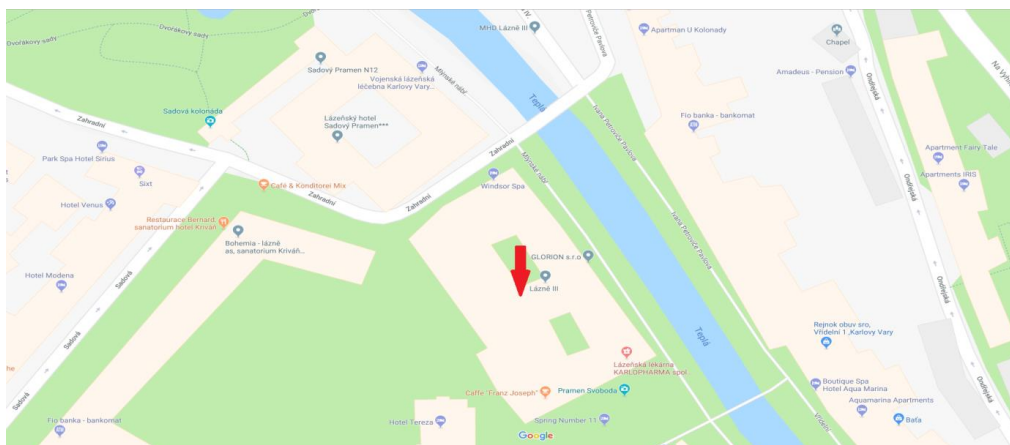
Ubytovací kapacita hotelu: 71 lůžek

Skladba hostů, při pohledu na národnost: 96 % ruský mluvící hosté (Bývalé země SSSR, převážně Rusko, Ukrajina, Kazachstán), 4% Němci, zbylé procento ostatní země

Vytíženost hotelu v době konání MFF: 100%

Poloha hotelu je znázorněna na obrázku č. 6

Obrázek 6 Hotel Windsor - poloha⁴⁶

Šetření v hotelu

- 1) Tento hotel pojímá svůj bezpečnostní systém standardně. V hotelu je nainstalovaný kamerový systém monitorující vnitřní prostory hotelu a parkoviště v hotelu. Následně jsou v budově nainstalovány požární čidla na detekci kouře změny teploty a některých druhů chemických látek. Hotel je připojen na pult centralizované ochrany (dále jen PCO).

⁴⁶ Google Maps [online]. 2018 [cit. 2018-04-20]. Dostupné z: <https://www.google.cz/maps/place/Karlovy+Vary/@50.2241847,12.8793352,16.5z/data=!4m5!3m4!1s0x47a099405da94d43:0x284baf8a43d431d0!8m2!3d50.2318521!4d12.8719616>

- 2) Mezery v bezpečnostním systému hotelu jsou shledávány předně v nedostatečném kamerovém systému, který se snaží rozšířit. Osobně by pan Kopecký rád v budoucnu zavedl technologii rozpoznávání osob, která by přispěla ke zlepšení kamerového systému, ale tato funkce je spojena především finanční náročností a legislativou. Také by byly vhodné bezpečnostní rámy u vchodů do objektu, které jsou spojeny opět s finanční náročností. Pokud se hovoří o financování různých bezpečnostních systémů, které zasahují do struktury a vzhledu budovy, jsou zde vyšší nároky na provedení z důvodu památkové ochrany budovy.
- 3) V roce 2006 při přestavbě koncertního sálu došlo k požáru v této historické a významné části budovy. Na základě zkušenosti z této události jsou zavedena přísná bezpečnostní opatření ve vztahu k PO.
- 4) Zaměstnanci hotelu jsou proškolení ve smyslu BOZP a PO, které provádí externí zaměstnanci hotelu. Ve smyslu ochrany měkkých cílů zde žádné školení neprobíhá.
- 5) K této otázce ohledně rizika se dotazující staví tak, že riziko zde vyloučit úplně nemohou, ale možnost teroristického útoku je na uvedený hotel velmi nízká. Větší riziko příkládá centru dění MFF hotelu Thermal.
- 6) Hotel je srozuměn se skutečností, že spadá do kategorie měkkých cílů, ačkoliv v tomto směru vyložené kroky pro zvýšení bezpečnosti nečiní.
- 7) Zvýšená spolupráce s pracovníky PO. Vzhledem ke koncertnímu sálu probíhá příprava na filmovou projekci, která je ovšem v rukou organizátorů MFF, nikoliv hotelu a tito následně odpovídají za bezpečnostní opatření sálu. K problematice měkkých cílů nikoliv.
- 8) S těmito dokumenty nejsou obeznámeni, nepracují s nimi.
- 9) Není vytvořen žádný plán.
- 10) Probíhá pouze spolupráce s magistrátem města Karlovy Vary.
- 11) Přístup k ochraně je stále stejný, na proběhlé teroristické útoky v posledních letech se zatím nějak nereagovalo.
- 12) Nepřipravují se na žádnou takovou možnost.

6.3 Hotel Royal Regent

Rozhovor proveden s: Josefem Dlohošem

Pozice: Deputy general manager, Sales & Marketing Manager

Obecné informace:

Hotel Royal Regent je jedním z lídrů na poli lázeňství v Karlových Varech. V současné chvíli při kapacitě 81 pokojů, zaměstnává 85 lidí na hlavní pracovní poměr. Tento hotel byl otevřen v roce 2010. Jeho poloha je situovaná v ul. Zahradní, kde budova komplexu je lehce schovaná mezi okolními budovami a zahrádka hotelové restaurace není umístěná na veřejném prostoru ale na střeše samotného hotelu a před vstupem do hotelu, který je kryt ze tří stran budovami.

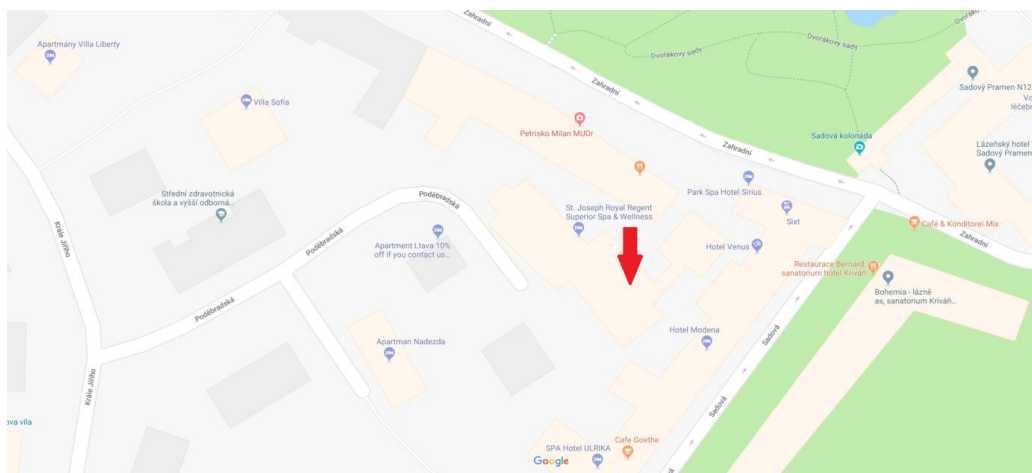
Ubytovací kapacita hotelu: nebyla specifikována na počet lůžek, ale jen na počet pokojů.

Skladba hostů, při pohledu na národnost: 95% ruskojazyčná klientela (zahrnující klientelu z bývalých zemí SSSR)

Vytíženost hotelu v době konání MFF: Při konání MFF vytíženost oproti běžnému režimu klesá. Stálá klientela preferuje klid, který v tomto období zde není. Tím klesá vytíženost z cca 85 % na cca 75 %.

Poloha hotelu je znázorněna na obrázku č. 7

Obrázek 7 Hotel Windsor - poloha⁴⁷

Šetření v hotelu

- 1) Z pohledu managementu je bezpečnostní systém hodnocen jako standartní. Vstup do hotelu je tvořen jedním hlavním vstupem, který je hlídán 24 hodin denně recepcí. Je zde nainstalovaný kamerový systém. Ze vstupní haly jsou následně vstupy do dalších prostor hotelu, které jsou zpřístupněny držitelům čipových karet (tedy i hosté mají čipové karty). Zadním zásobovacím vchodem by při dodržení všech bezpečnostních kritérií (zahrnutých v interních stanovách) neměla projít žádná nepovolaná osoba.
- 2) Mezery v bezpečnostním systému hotelu jsou vnímány jako minimální. Zlepšení v současné době vnímají jen ve zřízení funkce dveřníka a v zavedení důslednějších opatření v zadní části hotelu.
- 3) V současné době si nejsou žádných mezer v bezpečnostním systému vědomi.
- 4) Zde se školení týkají jen každoročního proškolení ve vztahu BOZP a ve smyslu PO a seznámení s interními směrnicemi hotelu. Ve vztahu bezpečnosti objektu jako měkkého cíle nikoliv.
- 5) Současné riziko možnosti teroristického útoku v ČR vnímají jako nízké, tedy i ve vztahu zmíněného hotelu.

⁴⁷ Google Maps [online]. 2018 [cit. 2018-04-20]. Dostupné z: <https://www.google.cz/maps/place/Karlovy+Vary/@50.2241847,12.8793352,16.5z/data=!4m5!3m4!1s0x47a099405da94d43:0x284baf8a43d431d0!8m2!3d50.2318521!4d12.8719616>

- 6) S tímto faktem jsou srozuměni, ale ze současné situace ohroženosti jejich objektu terorismem, kterou vidí, jakou velmi nízkou tomuto problému nepřikládají v současnosti značnou váhu
- 7) Chod hotelu při MFF běží naprosto standardně, nepřistupují k žádným změnám
- 8) Nejsou seznámeni s dokumenty MVČR k ochraně měkkých cílů, tedy s těmito dokumenty nepracují.
- 9) Stanovený postup není, řešení by probíhala na základě charakteru události operativně a určitě by tomu byla věnována vyšší pozornost.
- 10) Nespolupracují s ostatními měkkými cíli ohledně přístupu bezpečnosti měkkých cílů.
- 11) Přístup ochrany je nastavený od začátku stejným způsobem, vyvíjí se standardně bez zvýšeného ohledu na riziko teroristických útoků.
- 12) Nepřipravují se na žádné způsoby násilných akcí.

6.4 Hotel Vienna House Dvořák

Rozhovor proveden s: Veronikou Kuželkovou

Pozice: HR manager a asistentka ředitele

Obecné informace:

Vienna House Dvořák v Karlových Varech tvoří komplex šesti budov. Hotel je také umístěn přímo nad řekou Teplá, ihned na lázeňské kolonádě v blízkosti grandhotelu Pupp a lázeňského vřídla. Ve vstupní hale hotelu se nachází recepce společně s hotelovou kavárnou. Středobodem hotelu je lázeňské a wellness centrum.

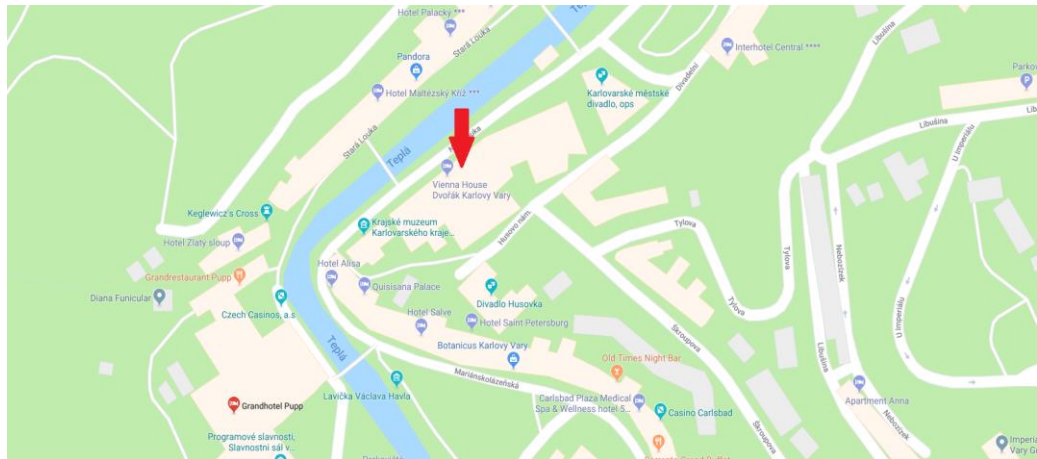
Ubytovací kapacita hotelu: 126 lůžek.

Skladba hostů, při pohledu na národnost: 60% ruskojazyčná klientela (bývalé země SSSR), 30 % německá klientela, 10 % zbytek klientela z ostatních zemí světa

Vytíženost hotelu v době konání MFF: 100 %, mimo MFF 60 % – 70%

Poloha hotelu je znázorněna na obrázku č. 8

Obrázek 8 Hotel Vienna House Dvořák - poloha⁴⁸

Šetření v hotelu

- 1) Bezpečnostní systém je hodnocen jako standartní. Je zde nainstalovaný kamerový systém. V denní pracovní dobu je vstup do budovy kontrolován převážně zaměstnanci hotelu, především recepčními, vrátnými, mimo pracovní dobu je zajištěna ostraha objektu externí bezpečnostní firmou. V objektu jsou samozřejmostí hlásiče požáru, samouzavírací požární dveře na všech patrech.
- 2) Mezery jsou vnímány především z pohledu vstupu pro zaměstnance na čipové karty, které by měly být zavedeny. Tím by se dosáhlo zlepšení kontroly vstupu hlavním vchodem a do všech součástí hotelu.
- 3) Dosud neproběhla žádná zkušenost se selháním bezpečnostního systému.
- 4) Zde se školení týkají povinného proškolení ve vztahu BOZP a ve smyslu PO a seznámení s interními směrnicemi hotelu. V hotelu je ovšem vypracovaný manuál mimořádných událostí. V něm jsou popsány metodické postupy při různých krizových a mimořádných událostí. S ohledem na zaměření této práce jsou uvedeny například postupy ve vztahu hrozby bombového útoku, hrozby použití zbraně nebo jiného nebezpečného zařízení, bioterorismu, opuštěného zavazadla, postup při evakuaci apod. Školení provádí bezpečnostní technik.
- 5) V ČR je riziko možného teroristického útoku vnímáno jako nízké. Ve vztahu napadení hotelů v Karlových Varech, je toto riziko vnímáno ještě méně pravděpodobné. Větší míru ohrožení přikládají velkým hotelům v okolí.

⁴⁸ Google Maps [online]. 2018 [cit. 2018-04-20]. Dostupné z: <https://www.google.cz/maps/place/Karlovy+Vary/@50.2241847,12.8793352,16.5z/data=!4m5!3m4!1s0x47a099405da94d43:0x284baf8a43d431d0!8m2!3d50.2318521!4d12.8719616>

- 6) Dosud nebyli srozuměni, že spadají do kategorie měkkých cílů.
- 7) Během konání a pořádání MFF není přistoupeno k dodatečným opatřením.
- 8) Paní Kuželková si ohledně užívání materiálů MVČR k ochraně měkkých cílů nebyla jistá, osobně nebyla s těmito dokumenty seznámena.
- 9) Vzhledem ke skutečnosti, že hotel Dvořák je pod skupinou Vienna House, která vlastní hotely v celé Evropě, je dost pravděpodobné, že by tyto situace vedli k určité reakci ve všech objektech spadající pod tuto skupinu.
- 10) Spolupráce probíhá na úrovni skupiny Vienna House.
- 11) Svůj bezpečnostní systém vnímají tak, že je nastavený stále stejným způsobem, který se vyvíjí na základě současných hrozeb.
- 12) Vychází z manuálu řešení mimořádných událostí.
 - Hrozba bombového útoku,
 - hrozba užití zbraně,
 - hrozba bioterorismu,
 - hrozba sebevraždy,
 - opuštěné zavazadlo,
 - nežádoucí osoba v hotelu,
 - aj.

6.5 Hotel Růže (společně s hotelem Malta)

Rozhovor proveden s: Veronikou Láskovou

Pozice: vedoucí hotelu

Obecné informace:

Čtyřhvězdičkový hotel Růže se nachází v samotném centru lázeňské zóny v bezprostřední blízkosti hotelu Thermal. Jako jediný z uvedených hotelů je přístupný z veřejné komunikace. K hotelu je také přidružen hotel Malta, který má stejné vedení. Součástí hotelu je také hotelová restaurace s letní terasou o celkové kapacitě 100 míst, která se nachází mezi veřejně přístupnými komunikacemi.

Ubytovací kapacita hotelu: 150 lůžek

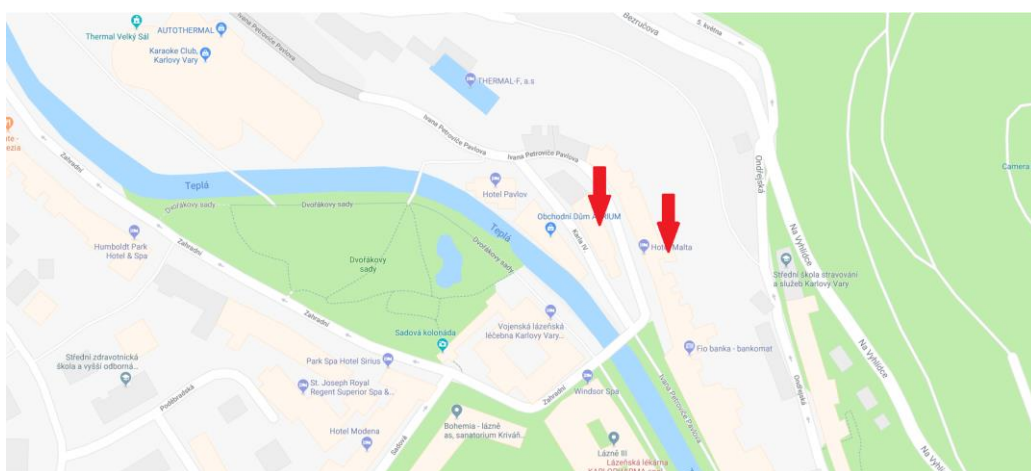
Skladba hostů, při pohledu na národnost: Hotel Růže 55 % klientela z ruský mluvících zemí, 20 % německá klientela, 13 % klienti z Izraele, zbytek ostatní státy světa.

Hotel Malta vykazuje totožné statistiky o skladbě klientů.

Vytíženost hotelu v době konání MFF: 100%

Poloha hotelu je znázorněna na obrázku č. 9

Obrázek 9 Hotel Růže (a hotel Malta) - poloha⁴⁹

Šetření v hotelu

- 1) K hotelu Růže bylo uvedeno, že bezpečnostní systém hodnotí jako průměrný. V objektu jsou nainstalovány bezpečnostní kamery a požární hlásiče. Není zde zavedena stálá ostraha objektu. Na hotelu Malta jsou kamerami snímány i prostory chodeb na jednotlivých patrech.
- 2) V současné chvíli si nejsou vědomi žádných rezerv v bezpečnostním systému.
- 3) Zkušenosti se selháním bezpečnostního systému v tomto hotelu mají. Dle tvrzení paní Láskové, je každá špatná zkušenost, dobrou zkušeností do budoucna. Vzhledem k poloze hotelu se zde několikrát pohybovala osoba, která návštěvníky venkovní restaurace obtěžovala svým exhibicionismem. V hotelu se také stalo, že se v něm ubytovala celostátně hledaná osoba, na kterou upozornili Polici České republiky. Také mají zkušenost s vniknutím neoprávněné osoby z hotelového

⁴⁹ Google Maps [online]. 2018 [cit. 2018-04-20]. Dostupné z: <https://www.google.cz/maps/place/Karlovy+Vary/@50.2241847,12.8793352,16.5z/data=!4m5!3m4!1s0x47a099405da94d43:0x284baf8a43d431d0!8m2!3d50.2318521!4d12.8719616>

pokoje, kam se vrátil ubytovaný host, a došlo ke krátké potyčce, která se naštěstí obešla bez zranění. Z této zkušenosti se v hotelu více poučili, kladením většího důrazu na hotelové zaměstnance ve věci obezřetnosti na neubytované hosty.

- 4) Všichni zaměstnanci jsou školeni povinným školením BOZP a PO. Dále jak již bylo zmíněno, je kladen důraz na personál, co se všímavosti týče a to zaměřením se na své pracoviště a kolem něj.
- 5) V daném hotelu vnímají současné riziko teroristických útoků na ČR, jako na nezajímavou zemi. Případný teroristický akt by z pohledu vedení hotelu byl proveden spíše na cíle v hlavním městě. V Karlových Varech toto riziko vnímají jako minimální.
- 6) Až do chvíle provedeného rozhovoru si nebyli vědomi, že jako hotel spadají do kategorie měkkých cílů.
- 7) S vyhlídkou na pořádání MFF a během samotného konání nepřístupují k dodatečným bezpečnostním opatřením. Vše probíhá dle nastaveného standardu, tedy stejně jako po celý rok.
- 8) S dokumenty pojednávajících o ochraně měkkých cílů vydaných MVČR, doposud nebyli seznámeni, tím je tedy neužívají.
- 9) Zpracované krizové plány či metodická řešení krizových situací jsou vytvořeny jen pro případ požáru. Pokud budou uskutečněny některé útoky v blízkém okolí, věc bude řešena operativně.
- 10) Spolupráce je nastavena na základě dobrých vztahů mezi jednotlivými hotely. V rámci této spolupráce probíhá komunikace, kde předmětem této komunikace jsou upozornění na závadové osoby z řad návštěvníků hotelů v rámci Karlových Varů.
- 11) I přes veškerou teroristickou činnost ve světě, se hotel nerozhodl ke změnám přístupu ochrany.
- 12) Hotel se nepřipravuje na konkrétní projevy násilných útoků.

6.6 Hotel Humboldt

Rozhovor proveden s: Tomášem Králem

Pozice: provozní hotelu

Obecné informace:

Jedná se o čtyřhvězdičkový hotel, který se nachází v ulici Zahradní. Je umístěn přímo naproti hotelu Thermal, kde je dělí pouze řeka Teplá. Hotel má k dispozici venkovní terasu, která je situovaná před samotnou budovou hotelu. Ulice Zahradní, ve které se hotel nachází, je rovněž veřejnou komunikací, vzhledem k tomu je možné přijet vozidlem až k samotné budově daného hotelu.

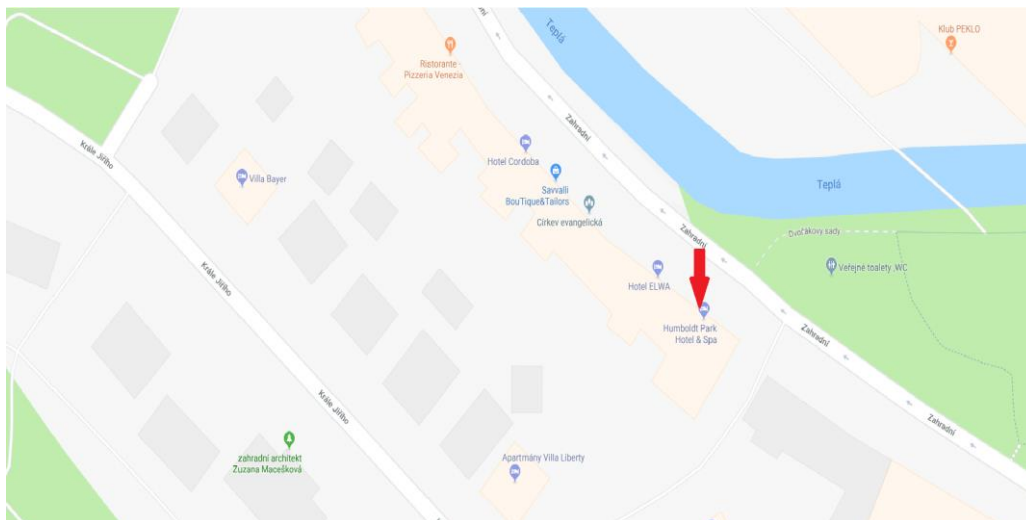
Ubytovací kapacita hotelu: 75 lůžek

Skladba hostů, při pohledu na národnost: Značnou část klientely tvoří hosté z ruský hovořících zemí, duhou nejpočetněji zastoupenou zemí v hotelu jsou hosté z Německa a třetí jsou hosté z ČR. Malé procento tvoří hosté ze zemí zbytku světa.

Vytíženost hotelu v době konání MFF: 100%

Poloha hotelu je znázorněna na obrázku č. 10

Obrázek 10 Hotel Humboldt - poloha⁵⁰

Šetření v hotelu

- 1) Úroveň zabezpečení hotelu samotné vedení hotelu hodnotí jako dostačující. Vzhledem ke skutečnosti, že budova jako prostor hotelu se kolaudovala v roce 2007, tedy rekonstrukce byla provedena na tehdejší dobu s maximálním důrazem na bezpečnost. Hotel je napojen na PCO. Budova je opatřena kamerovým systémem monitorující jak vnitřní část budovy, tak také zvenčí budovy. V hotelu jsou umístěny bezpečnostní protipožární dveře a protipožární rozhlas.
- 2) V současné chvíli si vedení hotelu není vědomé zásadních nedostatků v bezpečnostním prostředí. Z pohledu dostupných prvků ochrany je kladen důraz na pocit zákazníka ve vztahu bezpečnosti a tímto také nastavují běžný chod hotelu. (např. co možná nejlépe viditelně umístěné hasicí přístroje). Vstup vedlejšími vchody je zabezpečen elektronickým klíčem. (systém generálního klíče, u kterého je zavedená evidence držitelů)
- 3) Jedinou dosavadní zkušeností se selháním bezpečnostního systému je napadení vnitřní počítačové sítě (počítačového systému).
- 4) V tomto hotelu stejně jako ve všech dosavadních je prováděno školení zaměstnanců ve smyslu BOZP a PO. Dále probíhají školení ze strany

⁵⁰ Google Maps [online]. 2018 [cit. 2018-04-20]. Dostupné z: <https://www.google.cz/maps/place/Karlovy+Vary/@50.2241847,12.8793352,16.5z/data=!4m5!3m4!1s0x47a099405da94d43:0x284baf8a43d431d0!8m2!3d50.2318521!4d12.8719616>

bezpečnostní agentury pro obsluhu systému PCO. Školení zaměřená na ochrany měkkých cílů zde zavedená nemají.

- 5) Možnost teroristických akcí zaměřených na ČR je vnímána jako reálná, avšak především ve vztahu k Praze, jako evropské metropoli. V Karlových Varech je riziko terorismu prakticky minimální. Atraktivní objekty v Karlových Varech jako možné teroristické cíle jsou vnímány především grandhotel Pupp a hotel Thermal (centrum MFF). Oslovený hotel je dle slov pana Krále teroristicky nezajímavý.
- 6) Management hotelu je srozuměn se skutečností, že se řadí do kategorie měkkých cílů, ale vzhledem k předchozí otázce, této skutečnosti nepřikládají značnou váhu.
- 7) S výhledem na konání MFF se v hotelu nepřistupuje k žádným nadstandartním krokům v bezpečnostním systému.
- 8) O dokumentech MVČR k ochraně měkkých cílů v bezpečnostním managementu hotelů netuší. Zaráží je ovšem, že se o těchto dokumentech neměli jak dozvědět.
- 9) Určitý traumatologický plán v hotelu existuje, ale není zaměřený na určité projevy terorismu. Věc by na základě proběhlé události řešilo vedení hotelu operativně, za pomoci technických pracovníků hotelu.
- 10) Spolupracují s ostatními hotely a dalšími institucemi ze skupiny AHR ČR. Hotely v okolí se navzájem upozorňují na výskyt závadových osob, podezřelých osob a jiného závadového jednání.
- 11) Přístup ve vztahu k uskutečněným teroristickým akcím ve světě se nikterak nezměnil. Je nastavený stále na stejné úrovni.
- 12) Opět vychází ze vztahu posuzování aktuální hrozby v ČR a především v Karlových Varech.

6.7 Shrnutí provedeného šetření

Provedeným šetřením bylo sledováno, jakým způsobem jednotlivé hotely přistupují k problematice ochrany a to především ve vztahu ochrany měkkých cílů, před násilnými útoky. V první řadě bylo u oslovených hotelů zjišťováno, jakým způsobem hodnotí svůj současný bezpečnostní systém. Zde se téměř všechny hotely ztotožnily a

zhodnotily svůj bezpečnostní systém jako standardní. Jediný hotel Kolonáda uvedl, že si svůj bezpečnostní systém hodnotí na vysoké úrovni. To příkládají především skutečnosti, že v hotelu funguje interní bezpečnostní a detektivní služba, která je v hotelu přítomna 24 hodin denně a neustále monitoruje objekt osobně a skrze kamerový systém daného objektu v reálném čase. Takto pojatý prvek bezpečnostního systému mají zaveden pouze v hotelu Kolonáda a částečně v hotelu Dvořák. Ve druhém zmiňovaném hotelu je kamerový systém sledován vrátným v denní pracovní době a večer objekt střeží externí bezpečnostní zaměstnanec. Ve všech hotelech je tedy užito bezpečnostních kamer, což je prioritním bezpečnostním prvkem všech objektů. Dále byly uvedeny, požární hlásiče, protipožární dveře. Zajímavý způsob zabránění vstupu nepovolaných osob do ubytovacích a lázeňských částí hotelu mají nastaveny v hotelu Royal Regent, kde ubytovaní hosté a personál obdrží elektronický klíč, který je vpusť z recepcie do ostatních prostor hotelu.

Tím, že většina hotelů hodnotí svůj nastavený bezpečnostní systém standardně, tak nemají potřebu přistupovat ke značným změnám. Konkrétně tuto problematiku hodnotí v hotelu Windsor, kde si myslí, že by bylo vhodné rozšířit kamerový systém. Dokonce byl uveden i zajímavý způsob rozšíření kamerového systému a to použití funkce rozeznání obličejů. Ačkoliv by v České republice bylo užití bezpečnostních rámců u vstupu do hotelu velmi netradiční, i těmto změnám by se v hotelu Windsor nebránili. Ve zbylých hotelech by rádi uvítali především elektronický přístup do ostatních částí hotelu, především do prostor pokojů a administrativních částí hotelů.

Vytváření bezpečnostního systému je každodenně ověřováno různými pokusy o prolomení a není výjimkou, že se jej někdy podaří prolomit. Zmíněnými zkušenostmi byly zjištěny různé druhy narušení. Nejzávažnějším z nich bylo proniknutí neoprávněné osoby do hotelového pokoje, kde následně došlo ke střetu hosta a neoprávněné osoby. Naštěstí nebylo hostovi způsobeno žádné zranění a pachatele se podařilo předat Policii České republiky. K dalším prolomením došlo například v souvislosti s napadením počítačové sítě nebo ke vzniku požáru, což ovšem nebylo zapříčiněno úmyslným jednáním lidského konání.

K proškolení ve vztahu bezpečnostních rizik měkkého cíle přistupoval pouze jediný hotel. V tom byl personál a výkonný management školen bezpečnostním technikem na základě vytvořeného metodického plánu krizových situací. Ten se zaměřoval na krizové situace ve vztahu k současným hrozbám. Následně bylo dbáno ze

strany zaměstnavatele k ostražitosti jednotlivých pracovišť a všimání si podezřelých osob a odložených předmětů. Ale vypracovaný plán k tomuto nebyl. Pouze byly v tomto smyslu upozorněny při nástupu na pozici.

Přístup k zabezpečení vychází z vnímání současného rizika teroristických akcí v jejich bezprostřední blízkosti. Většina hotelů, s výjimkou jednoho, vnímá současné riziko těchto akcí na území Karlových Varů jako velmi nízké a zvláště ve vztahu na jejich objekty. Uvedený hotel, který tvoří tuto výjimku, uvádí jako jednu z možností teroristického útoku na Karlovy Vary to, že zhruba 90 % lázeňských hostů je tvořeno turisty z Ruska, které je v boji proti terorismu velmi aktivní.

S faktem, že jako hotely patří do kategorie měkkých cílů, byly do provedeného šetření seznámeny pouze 4 hotely. Zbylé dva s tímto termínem svůj hotel nikdy nespojovaly, až na základě tohoto šetření. Ve vztahu se zmíněným vnímáním míry rizika na území Karlových Varů tomuto nevěnují značnou váhu, až výše zmíněný hotel.

Všechny hotely jsou umístěny, jak již bylo uvedeno v začátku této kapitoly, v centru konání MFF, jako největší kulturní akce v Karlovarském kraji. S výhledem konání této akce jsou pouze v jedné hotelu poučeni zaměstnanci na zvýšenou ostražitost v prostorách těchto objektů i v bezprostřední blízkosti. Mimo to nepřístupují zmíněné hotely k žádným dodatečným bezpečnostním opatřením.

Šetřením bylo zjištěno, že s dokumenty MVČR pojednávající o ochraně měkkých cílů byl seznámen pouze jediný hotel ze 6ti dotázaných. Zbylé hotely o těchto dokumentech nikdy neslyšely. V jednom z dotázaných hotelů bylo namítnuto, že pokud MVČR vydá takovéto dokumenty, mělo by se postarat o jejich rozšíření mezi měkké cíle obecně.

Následující zjišťované informace jsou uvedeny především ve vztahu metodiky Základy ochrany měkkých cílů vydané MVČR. Bylo zjištěno, že jediný z uvedených hotelů má preventivně zpracované metodické plány pro jednotlivé projevy krizových situací, ve kterých jsou zahrnuty i hrozby bomby i osoby se zbraní. Zbylé hotely by reagovaly na případné nastalé teroristické projevy operativně.

Většina hotelů je členem Asociace hotelů a restaurací České republiky, v rámci, které probíhají pravidelné schůzky. Na těchto schůzkách jsou často přítomni i zástupci bezpečnostních sborů, představitelé města Karlovy Vary a jsou zde předávány informace o podezřelých osobách a nejčastějších problémech souvisejících s hotely a

restauracemi v době pořádání MFF i mimo něj. Částečná komunikace probíhá i na základě vzájemné solidarity mezi hotely ve vztahu pohybu problémových osob.

Ve vztahu s nedávnými teroristickými útoky v Evropě hotely nereagovaly jakoukoliv změnou v pojetí svého bezpečnostního systému.

Jediný hotel, se připravuje na různé druhy projevů terorismu, což vychází z již zmíněné vypracované metodiky krizových situací. Zbylé hotely svůj bezpečnostní systém stavějí především na pojetí ochrany jako takové.

6.8 Shrnutí nedostatků ochrany měkkých cílů a návrh na minimalizaci těchto nedostatků

Současné nedostatky hotelů v pojetí ochrany měkkých cílů:

- 1) Vnímání nízké míry rizika teroristických akcí na zdejší prostředí.
- 2) Nízká informovanost o současném trendu terorismu.
- 3) Nízká informovanost o možnostech a koncepci ochrany měkkých cílů, s ohledem na zvyšování atraktivity měkkých cílů.
- 4) Zlepšování bezpečnostních prvků s sebou nese značné vynakládání finančních prostředků.

Vzhledem k těmto nedostatkům by se mělo přistoupit k následujícím řešením.

Zdejší hotely by se měly seznámit s rizikovostí pořádaného MFF. Tato akce do Karlových Varů naláká desetitisíce filmových fanoušků z mnoha zemí světa. Pro představu rozsahu akce, je čerpáno ze statistik 52. ročníku MFF, kde je uvedeno, že bylo zakoupeno 140 067 vstupenek na jednotlivé filmy. V Lázeňské zóně a centru města se v loňském roce nacházelo 14 festivalových kinosálů⁵¹, které jsou ideálním místem pro vytváření husté koncentrace lidí na malém prostoru. Ze zjištěných dat navíc bylo zjištěno, že všechny dotázané hotely měly v této době využitou maximální ubytovací kapacitu. Ačkoliv je tato akce pořádaná v ČR, rozsah a úspěch teroristické akce by zde byl devastující. Útok na tuto akci by nebyl útokem jen na samotnou Českou republiku, ale současně na celý svět a setkal by se obrovskou vlnou mediálního ohlasu. Tím je atraktivita tohoto cíle velmi vysoká.

⁵¹ Profil festivalu. *Mezinárodní filmový festival* [online]. [cit. 2018-04-20]. Dostupné z: <http://www.kviff.com/cs/o-festivalu/profil-festivalu>

Vzhledem k současnému trendu teroristů by útok mohl být proveden sérií několika menších útoků. Od epicentra festivalu, přes celou lázeňskou zónu až po grandhotel Pupp, kde je zaručena vysoká koncentrace osob v jakoukoliv denní dobu, v průběhu celého festivalu, který trvá 7 dní.

Ministerstvo vnitra jakožto věcně příslušný ústřední orgán státní správy, by měl důsledněji vyvíjet snahu informovat provozovatele těchto objektů. Prostřednictvím načerpaných informací z hotelů nebylo zjištěno, že byly v této problematice kýmkoliv informovány. V rámci krajských ředitelství Policie České republiky, by mohla vzniknout oddělení prevence měkkých cílů, která by mohla úzce spolupracovat se soukromými objekty, které mohou být na základě různých faktorů zaneseny do mapy s nejvyšší mírou ohrožení. Dále by tato oddělení měla fungovat jako zdroj informací a případných konzultací v této problematice.

Pokud budou tyto objekty dostatečně proškoleny, informovány o možnostech zvýšení ochrany měkkých cílů, měly by si nastavit ucelenou koncepci této ochrany a tím vyhradit i finanční zdroje pro zdokonalení ochrany. A to ať už se jedná o zřízení funkce bezpečnostního manažera nebo tuto funkci pokrýt externím zaměstnancem, který bude odpovědný za připravenost hotelu na možný násilný útok.

ZÁVĚR

Terorismus - globální problém dnešní doby. Je zřejmé, že v několika následujících letech hrozba terorismu nepoleví, ba naopak intenzita stále roste, stejně tak jeho dopady. Přestože se proti terorismu snaží celý svět bojovat, teroristé jsou stále aktivnější, agresivnější a nepředvídatelní. Svět se mění a teroristé jsou značně adaptabilní novým podmínkám a novým překážkám. Nerespektují morální zásady, právní normy natož zásady etnické. Nelze pominout ani existenci zpravodajských a informačních služeb, které by měly napříč státy fungovat rychle a bez zbytečného otálení.

Ani Česká republika není vůči terorismu v bezpečí, přestože se dosud teroristické útoky dějí mimo toto území. Tato skutečnost ale vybízí k tomu, aby občané ČR a podnikatelé toto území považovali za prostředí, ve kterém se pohybují za bezpečné. Často ani nepřemýšlí nad tím, že by se něco podobného mohlo stát i v jejich blízkosti a netuší, jak by se v této situaci měli zachovat.

První kapitoly této práce byly věnovány samotnému pojmu terorismus a výčtu nejznámějších a nejzásadnějších útoků, které ve světě doposud proběhly. Pro ujasnění pojmů byl dále objasněn rozdíl mezi válkou, guerillou a terorismem, na základě čehož mohla být vytvořena bližší charakteristika. Poté, co byly určeny hranice mezi měkkými a tvrdými teroristickými cíli, bylo vypsáno, jakým způsobem je stanoveno pojetí ochrany měkkých cílů v ČR.

V praktické části se tato práce zabývala tím, jak jsou vybrané hotely lázeňské zóny v Karlových Varech, připraveny na možný teroristický útok ve svém bezprostředním okolí. Ukázalo se, že i přesto, že hotely vnímají, že jsou potenciálním cílem teroristů (jakožto měkký cíl), nepřikládají této hrozbě velkou váhu. Na malé procento výjimek, v hotelích neexistují předem připravené koncepční plány bezpečnostních opatření pro případ vzniku nenadálých situací. Veškeré situace, které nastanou, se řeší pouze operativně s odpovědnými pracovníky.

Na základě provedené analýzy byly vytvořeny návrhy, které by bezpečnostní situaci v těchto objektech mohly zlepšit. Tyto návrhy jsou uvedeny v závěru této práce. Základním stavebním kamenem by ovšem bylo ustanovení takové definice, která bude platná napříč všemi státy. Na základě této definice by se poté mohl odvíjet veškerý strategický plán rizikových zemí.

Na úplný závěr nezbývá než doufat, že i přes všechny překážky, které v boji proti terorismu existují, se podaří vytvořit taková protiteroristická opatření, která napomohou k úspěšnému boji s tímto problémem, ačkoliv teroristické organizace ve vztahu se svým pojetím boje (zákeřným, nečekaným) budou téměř vždy o krok napřed.

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

1. BÍLKOVÁ, Veronika. *Boj proti terorismu z pohledu ochrany lidských práv*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2014. 335 s. ISBN 978-80-7380-513-5.
2. CLAUSEWITZ, Carl von. *O válce*. Vyd. 3., V nakl. Academia 1. Překlad Zbyněk Sekal. Praha: Academia, 2008. Europa (Academia). 752 s. ISBN 978-80-200-1598-3.
3. ČEJKA, Marek. *Encyklopedie blízkovýchodního terorismu*. Brno: Barrister & Principal, 2007. 232 s. ISBN 978-80-87029-19-0.
4. IBL, Petr. *Globální terorismus*. Praha: Vysoká škola Karlovy Vary, 2013. 180 s. ISBN 978-80-87236-14-7.
5. MAREŠ, Miroslav. *Terorismus v ČR*. Brno: Centrum strategických studií, 2005. 476 s. ISBN 80-903-3338-9.
6. MIKA, Otakar J. *Současný terorismus: řešení krizových situací*. Praha: Triton, 2003. 92 s. ISBN 80-725-4409-8.
7. POLEDNE, Aleš V. *Největší teroristické akce moderní doby: - od Sarajeva k 11. září*. Praha: Levné knihy KMa, 2002. 150 s. ISBN isbn80-7309-094-5.
8. SOULEIMANOV, Emil a Mitchell A BELFER. *Terorismus: pokus o porozumění*. Vyd. 1. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2010. Sociologické aktuality. 354 s. ISBN 978-80-7419-038-4.
9. *Světový terorismus: encyklopedie*. Praha: Svojtka & Co., 2001. 536 s. ISBN 80-7237-340-4.
10. ZEMAN, Jan. *Terorismus: historicko-psychologická studie*. Vyd. 1. V Praze: Triton, 2002. Psychologická setkávání. 168 s. ISBN 80-7254-305-9.
11. BRZYBOHATÝ, Marian. *Terorismus*. Praha: Police History, 1999. 141 s. ISBN 80-902670-1-7
12. DANICS, Štefan a Leoš TUČEK. *Opravdu rozumíme současné epidemii sebevražděných teroristických útoků?: Pokus o systematizaci pojmu terorismus*. *Vojenské rozhledy*. Praha: Ministerstvo obrany České republiky, 2008, (2), 18 s.

Elektronické zdroje

1. DUCHOSLAV, Petr. Smrt přišla z lesa. Krvavý masakr ve škole v Beslanu nepřežilo 186 dětí. Securitymagazin [online].04. 09. 2017 [cit. 2018-04-05]. Dostupné z: <https://www.securitymagazin.cz/historie/smrt-prisla-z-lesa-krvavy-masakr-ve-skole-v-beslanu-neprezilo-186-deti-1404057260.html>
2. PLUHAŘ, Patrik. Útoky spících vlků na měkké cíle. Čtyři roky od teroristických útoků na Bostonský maraton. Securitymagazin [online]. 25.3.2017 [cit. 2018-04-17]. Dostupné z: <https://www.securitymagazin.cz/komentare/utoky-spicich-vlku-na-mekke-cile-ctyri-roky-od-teroristicky-utoku-na-bostonsky-maraton-1404055546.html>
3. HORÁKOVÁ, Kateřina. Dva roky od střelby v Bataclanu: teroristické útoky v Paříži v Evropě otevřely éru strachu. G.cz [online]. 13.11.2017 [cit. 2018-04-06]. Dostupné z: <http://g.cz/dva-roky-od-strelby-v-bataclanu-teroristicke-utoky-v-parizi-v-evrope-otevrel-y-eru-strachu/#>
4. FAJNOR, Jakub. Teroristé budou zabíjet dál, říká expert rok po nejničivějším útoku autem v Nice. Lidovky.cz [online]. 14.6. 2017 [cit. 2018-04-04]. Dostupné z: https://www.lidovky.cz/radikalizaci-ridice-z-profese-odhalite-tezko-rika-expert-rok-po-nejnicivejsim-utoku-autem-gwb-/zpravy-svet.aspx?c=A170713_161045_in_zahranici_fas
5. FAJNOR, Jakub. Kamion se šílenou rychlostí vřítíl do davu lidí. Rok od teroristického útoku v Berlíně. Eurozpravy.cz [online]. 17.12. 2017 [cit. 2018-04-04]. Dostupné z: <http://zahranicni.eurozpravy.cz/eu/210110-kamion-se-silenou-rychlosti-vritil-do-davu-lidi-rok-od-teroristickeho-utoku-v-berline/>
6. Ministerstvo vnitra ČR: Typologie terorismu [online]. 2009 [cit. 2018-03-08]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/typologie-terorismu.aspx?q=Y2hudW09MQ%3d%3d>
7. POLÁK, Miroslav. SVĚT: Terorismus, nebo asymetrická válka?. In: Neviditelný pes [online]. 2015 [cit. 2018-04-10]. Dostupné z: http://neviditelnypes.lidovky.cz/svet-terorismus-nebo-asymetricka-valka-fcx-/p_zahranici.aspx?c=A151116_164753_p_zahranici_wag
8. Sto tisíc teroristických útoků za čtyřicet let. Co lze vyčíst z dat? Hospodářské noviny [online]. 2013 [cit. 2016-03-15]. ISSN 1213-7693. Dostupné z:

<http://data.blog.ihned.cz/c1-59711580-sto-tisic-terroristicky-utoku-za-ctyricet-let-co-lze-vycist-z-dat>

9. ČTK. První český terorista odsouzen. Za útok proti Kalouskovi: Chtěl zlikvidovat vládu. Tyden.cz [online]. 18.01.2014 [cit. 2018-04-01]. Dostupné z: https://www.tyden.cz/rubriky/domaci/krimi/prvni-cesky-terorista-odsouzen-za-utok-proti-kalouskovi_295293.html
10. ČTK. Čeští kriminalisté odletěli do Egypta, budou prověřovat ubodání české turistiky. Globe.cz [online]. 23. listopadu 2017 [cit. 2018-03-29]. Dostupné z: <https://globe24.cz/svet/44337-cesti-kriminaliste-odleteli-do-egypta-budou-proverovat-ubodani-ceske-turistiky>
11. Novinky.cz: Islámský stát zařadil Česko mezi úhlavní nepřátele v koalici ďáblů [online]. 2015 [cit. 2016-04-05]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/zahranicni/blizky-a-stredni-vychod/387439-islamsky-stat-zaradil-cesko-mezi-uhlavni-nepratele-v-koalici-dablu.html>
12. Profil festivalu. Mezinárodní filmový festival [online]. [cit. 2018-04-20]. Dostupné z: <http://www.kviff.com/cs/o-festivalu/profil-festivalu>
13. ČTK. Fakta a čísla o útoku na USA z 11. září 2001 [online]. Týden, 1111, 1 [cit. 2018-03-20]. Dostupné z: http://www.tyden.cz/rubriky/zahranici/amerika/fakta-a-cisla-o-utoku-na-usa-z-11-zari-2001_211704.html
14. Přesně 911 dní po 11. září 2001 teroristé udeřili v Madridu. Česká televize [online]. 11. 3. 2009 [cit. 2018-04-05]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/archiv/1460844-presne-911-dni-po-11-zari-2001-teroriste-uderili-v-madridu>

Legislativní dokumenty

1. Česko zákon 240/2000 Sb. Zákon o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon). Zákony pro lidi.cz [online]. © AION CS 2010-2018. Dostupné z WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-240>

Ostatní zdroje

1. Koncepce ochrany měkkých cílů pro roky 2017-2020. 3. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, 2017. 31 s.
2. SOFT TARGETS PROTECTION INSTITUTE, Z.Ú. Základy Ochrany Měkkých Cílů: Metodika. Ministerstvo vnitra ČR, 2016

3. SOFT TARGETS PROTECTION INSTITUTE, Z.Ú. Základy Ochrany Měkkých Cílů: Metodika. Ministerstvo vnitra ČR, 2016. 42 s.
4. ŠEDIVÝ, Jiří. Nové paradigma terorismu. Mezinárodní politika. Praha, 2003, 1/2003(27)

Seznam užitých zkratk

AHR ČR - Asociace hotelů a restaurací České republiky

BOZP – ochrana a zdraví při práci

ISIS – označení pro teroristickou organizaci Islámský stát

MFF - Mezinárodní filmový festival

MVČR - Ministerstvo vnitra

PCO – pult centralizované ochrany

PO – požární ochrana

WTC – World Trade Center (Světové obchodní centrum)

Seznam obrázků

Obrázek 1 : Diagram crowded places	32
Obrázek 2 Země, které tvoří „koalici ďáblů“ proti islámskému státu	35
Obrázek 3 Schéma při postupu stanovení vhodného bezpečnostního opatření	38
Obrázek 4 Schéma nastavení opatření ve vztahu časové osy	39
Obrázek 5 Hotel Kolonáda - poloha.....	45
Obrázek 6 Hotel Windsor - poloha	48
Obrázek 7 Hotel Windsor - poloha	51
Obrázek 8 Hotel Vienna House Dvořák - poloha	53
Obrázek 9 Hotel Růže (a hotel Malta) - poloha	55
Obrázek 10 Hotel Humboldt - poloha.....	58